

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOS

Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisijos leidžiamas
Lietuvos Bibliografijos Instituto ir Lietuvos Bibliotekininkų
Draugijos organas

Nr. 2 (32)

Kovas—Balandis

1933 (VI) m.

TURINYS: Lietuvos bibliografija (1933. III—IV) * Lietuvių bibliografija * **Ivinskis, Z.** Užsieniuose lietuvių ar apie Lietuvą rašytos disertacijos * Kronika * Bio-bibliografiški lapeliai *

SOMMAIRE: Bibliographie de la Lithuanie (III—IV. 1933) * Bibliographie lithuanienne * **Ivinskis, Z.** Dissertations sur la Lithuanie, écrits à l'étranger * Cronique * Feuilles bibliographiques *

MŪSŲ SKAITYTOJAMS

Taupumo sumetimais ateityje mūsų žurnalas laikinai eis kiek sumažintas: 32 puslapių kiekvienas numeris. Tačiau skelbiamos žurnale valstybinės Lietuvos ir tautinės lietuvių bibliografijos pilnumui tai visai neatsilieps. Bus sumažinti kiti žurnalų skyriai, laikinai teks atsisakyti nuo straipsnių, pasitenkinti trumpomis kronikos žinutėmis.

Tais pačiais taupumo sumetimais, nuo šio numerio pradedant, tenka imtis nepaprastų priemonių: atsisakyti nuo įprasto žurnalo pavidalo, nuo špacių ir interlinių tekste. Spausdinto teksto tankumu nusistatėm pavaduoti puslapių skaičiaus mažinimą.

„Bibliografijos Žinių“ Redakcija

015(475). LIETUVOS BIBLIOGRAFIJA (1933.III-IV)

I. KNYGOS — LIVRES

A. Didžioji Lietuva — Grande Lithuanie

O BENDRO TURINIO VEIKALAI — GÉNÉRALITÉS

00 Įvadas į mokslą — Prolégomènes

— **ŠALKAUSKIS, S.** — Prof. St. Šalkauskis. **Bendrosios mokslinio darbo metodikos pradai.** Antras leidimas. Kaunas, Sakalo bendrovė, „Žaibo“ sp. 1933. Virš. 2 nenum.+130+6 nenum. p. 24×15,5. 1.100 egz. Lt. 4,00 (001/1933.114).

01 Bibliografija — Bibliographie

— **JABLONSKIS, K.** — 1930 ir 1931 metų Lietuvos istorijos bibliografija. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 27+1 balt. p. 24×16. 100 egz. Be antraštinio lapo. (016:9(475), 1930—1931“/1933.115).

— **RUŽANCOVAS, A. ir PETRAUSKAS, P.** — Centrinės kariuomenės bibliotekos katalogas. 1922—1932. I. Sistematinė dalis. Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933—1934. 32 p. (1—32 pusl.) 18×13,5. 1.500 egz. (017.1(475)Kaunas) kariuomenės centrinė). Pastaba: priešantraštiniame lape — Centrinės kariuomenės bibliotekos katalogas. 2 puslapyje — 017.1(475)Kaunas) Militaire Centrale. Catalogue de la bibliothèque militaire centrale de l'armée lithuanienne. 1922—1932. I. Partie systématique. 4 puslapyje — sudarė: majoras Aleksandras Ružancovas kariuomenės bibliotekorius, leitenantas Pranas Petrauskas, kariuomenės bibliotekoriaus padėjėjas (017.1/1933.116).

— **RUŽANCOVAS, A. ir PETRAUSKAS, P.** — Centrinės kariuomenės bibliotekos katalogas. [Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933]. 16 p. (33—

64 pusl.) 18×13,5. 1.500 egz. Be antraštinio lapo. Pastaba: 2 lankas. (017/1933.117).

— **RUŽANCOVAS, A. ir PETRAUSKAS, P.** — **Centrinės kariuomenės bibliotekos katalogas.** [Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933]. 16 p. (65.—96. pusl.) 18×13,5. 1.500 egz. Be antraštinio lapo. Pastaba: 3 lankas. (017.1/1933.118).

02 Bibliotekos — Bibliothèques

— **BIRŽIŠKA, VACL.** Vaclovas Biržiška. **Pirmasis Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos desimtmetis.** Kaunas, Lietuvos bibliotekininkų draugija, „Varpo“ sp. 1933. 8 p. 24×16. 100 egz. išspausdinta iš „Bibliografijos Žinių 1933 metų Nr. 1/31 (Leidiny Nr. 6). Pastaba: 7.—8. pusl. — Les premières dix années de la Bibliothèque de l'Université de Vytautas le Grand (Résumé) pranc. k. (02(475)Kaunas)/1933.119).

— **RUZGAS, V. RUŽANCOVAS, A.** 1. Vincas Ruzgas. **Kauno miesto Savivaldybės daktaro Vinco Kudirkos biblioteka skaitykla 1932 m.** 2. A. Ružancovas. **Lietuvos bibliotekininkų draugijos valdybos apyskaita (1931. V. 29—1933. II. 18 d.).** Kaunas, Lietuvos bibliotekininkų draugija, „Varpo“ sp. 1933. 8 p. 24×16. 100 egz. išspausdinta iš „Bibliografijos Žinių“ 1933 metų Nr. 1/31. (Leidiny Nr. 7). (02+02(062)(475)/1933.120).

— **Žiūrėk, ką skaitai. Marijampolė,** „Šaltinio“ administracija, Marijonų sp. [1933]. Virš., 16 p. 16×12. 5.000 egz. Lt. 0,05. Be antraštinio lapo. (028/1933.121).

03 Enciklopedijos — Encyclopédies

— **Lietuviškoji enciklopedija. I tomas XI sąsiuvinis.** Asper—Atentatas (1281—1408 pusl.). 1933 II 9. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Varpo“ sp. [1933]. Virš., 64 p., iliustr. 25×17. 10.000 egz. (Viršeliai laikini). (03/1933.122).

— **Lietuviškoji enciklopedija. I tomas. XII sąsiuvinis.** Atėnų mokykla — Atskalūnas (1409—1534 pusl.). 1933 IV 5. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Varpo“ sp. [1933]. Virš., XVI+63 p. (1409—1534 pusl.) +1 nenum. p., iliustr. 25×17,5. 10.000 egz. (Viršeliai laikini). Aprašyta iš viršelio. (03/1933.123).

07 Spauda — Presse

— **BINKIS, K.** — K. Binkis. **Didžioji spauda.** Laikraščių kilmė ir plėtotė. Kaunas, redaktorius — leidėjas Kazys Binkis, „Liliput“ sp. 1933. Virš., 36 p. 23,5×15,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1/1933.124).

— **KEMEŽYS, V. ir RUŽANCOVAS, A.** — V. Kemežys ir A. Ružancovas. **Laikraščių rūšys ir tiražai ir lietuvių periodika.** Kaunas, atsak. red. leid. K. Binkis, „Tipolito“ sp. 1933. Virš., 32 p. 23,5×15,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1+016:07(=91.92)/1933.125).

— **KLIMAITIS, PR. ir PRONSKUS, J.** — Pr. Klimaitis ir J. Pronskus. **Lietuvių spauda namie ir svetur.** Kaunas, atsak. red. leid. K. Binkis, „Tipolitas“ sp. 1933. Virš., 40 p. 24×15. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (07.01/1933.126).

— **Laikraštininko darbai. 1 Nr.** Kaunas, „Liliputo“ sp. 1933. 8 p. 17×11. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie) (070.1/1933.127).

— **Laikraštininko darbai. 2 Nr.** Kaunas, „Tipolito“ sp. 1933. 8 p. 17×10,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1/1933.128).

— **Laikraštininko darbai. 3 Nr.** Kaunas, „Tipolito“ sp. 1933. 8 p. 17×10,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie) (070.1/1933.129).

— **Laikraštininko darbai. 4 Nr.** Kaunas, „Tipolito“ sp. 1933. 8 p. 17×10,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1/1933.130).

— **Laikraštininko darbai. 5 Nr.** Kaunas, „Typolito“ sp. 1933. 8 p. 17×10,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1/1933.131).

— **Laikraštininko darbai. 6 Nr.** Kaunas, „Typolito“ sp. 1933. 8 p. 17×11,5. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie). (070.1/1933.132).

— **PURICKIS, J.** — Dr. J. Purickis. **Žurnalisto profesija.** Laikraštininko pasiruošimas pas mus ir svetur. Kaunas, atsak. red. leid. K. Binkis, „Tipolito“ sp. 1933. Virš., 24 p. 24×16. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie) (070.1/1933.133).

— **Žurnalistikos kursai namie. Programa.** Antroji laida. Kaunas, „Typolit“ sp. [1933]. 8 p. 17×1,5. 1.500 egz. (070.1/1933.134).

087.1 Knygos vaikams — Publications pour les enfants

— **GRIGONIS, M.** — Matas Grigonis. **I vaikučių širdis.** Eilėraščiai. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Raidės“ sp. 1933. Virš., 32 p. 15,5×10. 3.000 egz. Lt. 0,50 (087.1/1933.135).

— **HANSEN, E.** — E. Hansen. **Vilties klonyje Grenlandijoje.** Vertė Pr. Mašiotas. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Raidės“ sp. 1933. Virš., 148 p. +2 balt. p., iliustr. 18×13,5. 3.000 egz. Lt. 1,50 (087.1/1933.136).

— **KUPRIN, A.** — A. Kuprin. **Žvirblių valdovas.** Laisvai vertė Ignas Leščius. Kaunas, „Spaudos Fondas“, Kuktos sp. 1932. Virš., 24 p. 18×12,5. 3.000 egz. Lt. 0,50 (087.1/1933.137).

— **Pelenė.** 3 veiksmų pasaka su gaidomis. Iš prancūzų kalbos vertė Zarasietės. Redagavo M. Grigonis. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Žaibo“ sp. 1933. Virš., 30+2 balt. p. 24×16. 2.000 egz. Lt. 1,50 (087.1/1933.138).

— **THOMPSON, E. S.** — E. Thompson Seton. **Jonukas ir Samukas.** Laisvai vertė Pr. Mašiotas. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 144 p., iliustr. 19×12,5. 3.000 egz. (Leidiny Nr. 559). Lt. 2,50. Viršelyje — Švietimo Ministerijos leista turėti mokyklų knygynuose — Knygų Tikr. Kom. protok. 1931 m. Nr. 309. (087.1/1933.139).

2 TEOLOGIJA. TIKYBA — THÉOLOGIE. RELIGION

282 — R. Katalikų Bažnyčia — Eglise Catholique Romaine

— **CHAIGNON.** — Šventėse su šventaisiais. Dvasiški mąstymai visoms metų šventėms. **Trečioji knyga.** Parašė prancūziškai Kun. Chaignon. Lietuviškai atpasakojo Kun. M. Vaitkus. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 175+1 balt.+III+1 balt. p. 21×13,5. 1.000 egz. (Leidiny Nr. 556). Lt. 3,00 (242:282/1933.140).

— **Graudūs verksmai** versti vyskupo A. Baranausko. Aštuntas leidimas. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 16 p. 13×8. 10.000 egz. (Leidiny Nr. 560) (243:282/1933.141).

— **Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos Ištatai.** Kaunas, „Žaibo“ sp. 1933. Virš., 16 p. 16×12. 10.000 egz. Aprašyta iš viršelio (267:282/1933.142).

— **Naujas Aukso Altorius.** Maldų knyga Lietuvos katalikams. Svarbiausių maldų rinkinys. Visos maldos peržiūrėtos ir pataisytos. Pridėti Kalvarijos Kalnai. Kaunas, Bendrovė „Malda“ sp. nenurodyta [spausdinta Marijampolėje, 1933]. Virš., 528 p., iliustr. 11×7,5. 10.000 egz. (243:282/1933.143).

— **PAUKŠTYS, J.** — T. J. Paukštys. S. J. Pamokslas Vyrų Apaštalavimo nariams. Kaunas, atspaudas iš „Šviesos Kelio“, „Šviesos“ sp. [1933]. 4 p. 23×14,5. 1.000 egz. (252:282/1933.144).

— **ŠALKAUSKIS, S.** — Prof. St. Šalkauskis. **Ateitininkų ideologija paskutinių laikų formavimosi vyksme.** Kaunas, Šv. Kazimiero Draugija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 209+15 nenum. p. 24×16,5. 3.000 egz. (Leidiny Nr. 541). Lt. 5,50 (267:282/1933.145).

286.3 Adventistai — Adventistes

— **Švento rašto pamokos subatos mokyklai nuo 1933 mt. balandžio mėn. 1 d. iki birželio mėn. 24 d.** Kaunas, Knygų Leidykla „Uola“, spausdinta rotatoriumi. [1933]. Virš., 20 p., spausd. vienoje pusėje. 15×20. 200 egz. (286.3/1933.146).

296 Izraelitai — Judaisme

— **VITKINDAS, A. M.** — Seifer „Toafot-Reeim“. Seifer rvii. Knyga „Toafot Reeim“ Rabino A. M. Vitkindo Butrimonys (Lietuva). Kėdainiai, Movšovičiaus ir Kagano sp. 1933. Virš., 216 p. 28,5×20. 1.000 egz. Lt. 6,00 (296/1933.147) * Hebrajų kalba *

3 SOCIALIEJI MOKSLAI — SCIENCES SOCIALES

31 Statistika — Statistique

— **JUODIKIS, J.** — Pirmasis Lietuvos organizacijų surašymas 1931 m. gruodžio mėn. 31 d. Surašymą parėdė ir suredavo V. R. M.

Piliečių Apsaugos Departamento Svetimšalių Referentūros sekretorius J. Juodikis. Kaunas, V. R. M. Piliečių Apsaugos Departamentas, spausd. ša-pirografu. 1932. Virš., 168 p., sp. vien. lapo pusėje. 34×21. 50 egz. (312,9/1933.148).

32 Politika — Politique

— **Bet Jakob.** Vienkartinis leidinys. Redaktorė ir leidėja E. Šmu-
lovičienė. Kaunas, 1933 m. vasario m., Movšovičiaus ir Kagano sp. **Kė-
dainiuose.** 1933. 12 p. 32×24. 1.000 egz. Lt. 0,30. Be antraštinio lapo.
323.1=924/1933.149) * **Žydų kalba** *

— **Bolševizmas Europos teisme.** Advokato Aubert'o kalbos, pasaky-
tos Lozano teisme, ginant du Šveicarijos atsargos karininkus, nužudžius
sovietų atstovą Artimųjų Rytų konferencijai. Vertė Alphinius. V.
Kaunas, „Žaibo“ sp. 1933. Virš., 130 p. 15×13. 5.000 egz. Lt. 1,50. (329.15/
1933.150)

— **El hanir.** Kaunas, Žydų tautinis fondas, „Idiše Štime“ sp. 1933.
Virš., 16 p., iliustr. 23×15. 2.000 egz. Aprašyta iš viršelio. Pastaba: vir-
šelio I pusl. — I dirva (El hanir) (323.1=924/1933.151) * **Hebrajų kalba** *

33 Ekonomika — Economique

— **Kauno Savitarpio Kredito Prekybos Draugijos apyskaita už 1932
metus.** Kaunas, Bako sp. [1933]. Virš., 12 p. 28,5×22. 1.000 egz. (33.42/
1933.152).

— **KRIKŠČIŪNAS, J.** — **Die litauische Landwirtschaft.** Von Dr.
Jurgis Krikščiūnas Dozent an der Landw. Akademie zu Dotnuva. Kaunas,
Verlag Žemės ūkio Rūmai, Druckerei „Spindulys“ A.-G. 1933. Virš., 304 p.,
iliustr., 1 žemėl. 24×16 1.100 egz. (338:63(475)/1933.153) * **Vokiečių
kalba** *

— **KRIKŠČIŪNAS, J.** — **Die litauische Landwirtschaft.** Von Dr. Jur-
gis Krikščiūnas Dozent an der Landw. Akademie zu Dotnuva. Der Text
umfass 304 S., 112 Illustr. Preis: 10 Lt. Luxusausgabe; 8 Lt. gew. Ausgabe.
[Kaunas], „Spindulio“ sp. [1933]. 4 nenum. p. 24×16. 2.500 egz. (Prospek-
tas) (338:63(475)/1933.154) * **Vokiečių kalba** *

— **Lietuvos Geležinkelių Tarnautojų Taupomosios — Skolinamosios
Kasos 1932 metų apyskaita.** Aštuntieji veikimo metai. Kaunas, „Meno“ sp.
1933. Virš., 13+3 balt. p. 17,5×11,5. 3.000 egz. (334.2/1933.155).

— **Pašto tarnautojų taupomoji skolinamoji kasa.** Nario knygelė.
Kaunas, sp. nenurodyta. [1933]. Virš., 30 p. 14×9. 5.000 egz. Aprašyta iš
viršelio. Pastaba: 16.—30. pusl. — Kasos įstatai (334.2/1933.156)

— **Žemės Banko 1932 metų apyskaita** (devintieji metai). [Kaunas],
spaustuvė nepažymėta. [1933]. Virš., 10 nenum.+2 balt. p. 31×22. 200 egz.
(332.72/1933.157)

— **Žemės ūkio mašinų ir įrankių naudojimo ratelio įstatai.** Kaunas,
„Raidės“ sp. 1933. Virš., 12 p. 16×10,5. 1.000 egz. (334.63/1933.158)

— **Žemės ūkio ministerijos tarnautojų taupomosios skolinamosios
kasos 1932 metų apyskaita** (septintieji atskaitomybės metai). Kaunas,
„Varpo“ sp. 1933. Virš., 8 p. 23×15,5. 2.000 egz. Aprašyta iš viršelio
(334.2/1933.159)

34 Teisė — Droit

— **ROBINZONAS, J.** — Jokūbas Robinsonas priėmęs advokatas.
Lietuvos įstatymų raidynas. „Vyriausybės žinių“ I dalies 1918—1932 m.
rodyklė. Kaunas, Spaudos Fondas, „Žaibo“ sp. 1933. Virš., 167+1 balt. p.
23×15. 2.000 egz. Lt. 6,00; aptaisyta Lt. 8,00 (345(475)/1933.160)

— **RÖMERIS, M.** — Prof. M. Römeris. **Asmuo ir asmens unija.** Kau-
nas, „Varpo“ sp. [1933]. 2 p. 25×17. 50 egz. (Atspausdinta iš „Lietuviš-
kosios Enciklopedijos“ I t. X sąsiuvinio 1933 m.). Be antrašt. lapo.
(342/1933.161)

— **ŠALKAUSKIS, K.** — K. Šalkauskis. Vytauto Didžiojo Universi-
teto docentas. **Civiliniai įstatymai (X tomo I dalis).** Civilinių įstatymų
tekstą su papildymais iki 1933. I. 1. ir kasacinių sprendimų nuo 1924 m.
iki 1931 m. bei Vyriausiojo Tribunolo išsprendtų klausimų, iškeltų Tei-
singumo Ministerijos orderiais, remiantis T. Sutvarkymo Įst. 259^a str., iš-
traukas sudarė K. Šalkauskis. Kasacinių sprendimų ištraukas nuo 1931
metų iki 1933 metų vasario mėn. sudarė Pris. Adv. V. Fridšteinas.

Rusų Senato sprendimų ištraukas vertė Pris. Adv. Pad. J. Abramavičius. Kalba žiūrėjo St. Češūnas. Kaunas, „Literatūros“ knygynas, „Raidės“ sp. 1933. Virš., 690+2 balt. p., 1 lent. 24×16. 2.000 egz. (Neoficialinis leidimas). Lt. 35,00; su apdaraais Lt.38,00 (347(475)/1933.162)

— **TALALAS, J.** — Dalykinė rodyklė Vyriausiojo Tribunolo 1924—1929 metų baudžiamųjų kasacinių bylų sprendimų rinkiniui. Sudarė J. Talalas. Kaunas, D. Gutmanas, „Typolito“ sp. 1933. Virš., 29+3 balt. p. 23×15. 1.000 egz. (345(475)/1933.163).

— **Vyriausiojo Tribunolo 1924—1927 metų baudžiamųjų kasacinių bylų sprendimų rinkinys.** Redagavo Kauno Apyg. Teismo Prokuroras J. Byla. Kaunas, D. Gutmanas, „Olimpijos“ sp. **Vilkaviškyje**. 1932 (išėjo 1933). Virš., 394+6 balt. p. 24×16. 1.000 egz. (Neoficialinis leidimas). Lt. 20,00 (345(475)/1933.164).

355/623 Kariuomenė. Karo technika — Armée. Technique militaire

— **ADOMAVIČIUS, V.** — Av. ltn. V. Adomavičius. **Karo aviacijos organizacijos ir technikos augimo bruožai.** Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933. 31+1 balt. p., iliustr. 26×17. 100 egz. Išspausdinta iš „Mūsų Žinyno“ Nr. 96. (358.41/1933.165).

— **Artillerijos šaudymas su lėktuvu.** Laikinoji instrukcija. Kaunas, Vyr. Štabo spaudos ir švietimo skyrius, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 45+3 balt. p. 16×10,5. 500 egz. (A.—10. Vyr. štabo viršininko patvirtinta 1933. II. 3) Lt. 0,60 (623.5/1933.166).

— **L. Š. S. moterų šaulių veikimo taisyklės.** Kaunas, Atkočiūno sp. [1933]. 8 p. 11,5×7,5. 1.000 egz. Be antrašt. lapo. (355.45/1933.167).

— **LESAUSKIS, P.** — Mjr. dr. Lesauskis. **Bendroji balistikos problema.** Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 21+3 balt. p. 27×18. 100 egz. Išspausdinta iš „Mūsų Žinyno“ Nr. 97 (623.5/1933.168).

— **SVILAS, K.** — **Automatiški pistoletai sistemų: „Mauser“, „Walther“ mod. PP., „Parabellum“ ir „Browning“.** Parašė ats. mjr. K. Svilas aukštesniosios policijos mokyklos ginklų ir šaudybos lektorius. Kaunas, „Policijos“ laikraštis, „Vilniaus“ sp. 1933. Virš., 6 nenum.+186 p., iliustr. 14,5×11. 3.000 egz. Lt. 3,00 (623.442/1933.169)

— **TRAKSMANN, A.** — Plk. A. Traksmann. **Estų kariuomenės kariško auklėjimo ir mokymo pagrindiniai klausimai.** Jų raida per 15 metų ir dabartinė būseną. Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 16 p. 27×17,5. 100 egz. Išspausdinta iš „Mūsų Žinyno“ Nr. 97 (355.5(47.42)/1933.170)

37 Švietimas. Auklėjimas — Enseignement. Education

— **Album Kowieński Oddział Towarzystwa „Pochodnia“ 1927—1932.** Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 31+1 balt. p., iliustr. 18×27,5. 1.000 egz. (37(062)/1933.171) * Lenkų kalba *

— **GRUODYS, J.** — Dr. J. Tumėno brandos kursai. 1922—1932. Dešimtmečio sukaktuvės minint. Kaunas, Atkočiūno sp. 1933. Virš., 30+2 balt. p., iliustr. 24×17. 1.500 egz. Pastaba: 2 pusi.—Sudarė Juozas Gruodys. Meniškąją dalį atliko dail. Česlovas Kontrymas (374.6/1933.172).

— **Vytauto Didžiojo Universiteto kalendorius 1933.** Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Žaibo“ sp. 1933. Virš., 244+7 nenum.+5 balt. p. 16,5×10,5. 1.000 egz. (378.1/1933.173).

— **Žemesniosios 2-ųjų klasių amatų ir amatų-ruošos mokyklos.** [Kaunas, Švietimo Ministerija], sp. nenurodyta. [1933]. 23+1 balt. p. 23×15. 35 egz. Be antr. lapo. (372:68/1933.174)

38 Prekyba. Susisiekimai — Commerce. Communications

— **Données principales Concernant le compte rendu annuel des opérations des Chemins de Fer de l'Etat Lithuanien pour l'exercice 1931.** Pagrindiniai statistiniai duomenys iš Lietuvos geležinkelių 1931 metų darbuotės apyskaitos. Kaunas, Geležinkelių valdyba, „Spindulio“ sp. 1932 (išėjo 1933). Virš., 81+1 balt. p. 31×23. 250 egz. (385(475) „1931“/1933.175) * Prancūzu kalba *

39 Etnografija — Ethnographie

— **KONČIUS, I.** — Ig. Končius Vytauto D. Universiteto e. o. profesorius. **Instrukcija skirstomų viensėdijomis kaimų etnografiniams pa-**

minklams surašyti. Kaunas, Žemės reformos valdyba, „Varpo“ sp. 1933. Virš., 12 p. 15×10. 1.000 egz. (39/1933.176).

— **Tautos senienoms rinkti programa.** Šiauliai, Šiaulių krašto tyros draugija, „Titnago“ sp. 1933. Virš., 14+2 nenum. p. 13×9. 1.500 egz. Nemokamai. Apr. iš virš. (390.01/1933.177)

4 KALBAMOKSLIS — PHILOLOGIE

— **BARONAS, J. — J. Baronas.** Rusų lietuvių žodynas. Antras naujai parašytas kirčiuotas leidimas. Русско-литовский словарь. Новое издание с ударениями. Kaunas, Sakalo bendrovė, „Spindulio“ sp. [1933] Virš., 630+6 nenum. p. 23,5×15,5 5.200 egz. Lt. 20,00; aptaisytas Lt. 24,00 (491.7—3=91.92/1933.178)

— **GEDMINAITIS, E. ir TALMANTAS, J. — Rusų kalbos vadovėlis mokytis pačiam.** Sudarė E. Gedminaitis ir J. Talmantas. Kaunas, D. Gutmanas, „Olimpijos“ sp. **Vilkaviškyje.** 1933. Virš., 156+4 balt. p. 24×16. 5.000 egz. Lt. 4,00 (491.7—8=91.92/1933.179)

— **GERULIS, J. ir STANG'AS, CH. — Lietuvių žvejų tarmė Prūsijoje.** Surašė J. Gerulis ir Chr. Stang'as. Kaunas, Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisija, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., XVI+105+1 balt. p. 24,5×16. 500 egz. (Lietuvių kalbos tarmės. Redaguoja J. Gerullis. I sąsiuvinis. Komisijos leidinys 379 Nr.) Pastaba: III—IV pusl. **Smetona A.** Kalbos reikalu (liet. k.) (491.920/1933.180) * Vokiečių kalba *

— **SALYS, A. — Doc. A. Salys. Asmenvardžiai.** Atspausa iš „Lietuviškosios Enciklopedijos“ I t. X sąsiuvinio 1933 m. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p. 25×17,5. 100 egz. (491.92—5/1933.181)

— **TALMANTAS, J. — J. Talmantas. Laikraščio kalba ir stilius.** Kaunas, atsak. red. leid. K. Binkis, „Typolito“ sp. 1933. Virš., 24 p. 24,5×16. 1.500 egz. (Žurnalistikos kursai namie) (491.92/1933.182)

5 GRIEŽTIEJI MOKSLAI — SCIENCES PURES

52 Astronomija — Astronomie

— **LESAUSKIS, P. — Vektorių pritaikymas nustatyti švytavimo plokštumos padėties kitėjimą dėl Žemės sukimosi.** Mjr. Dr. Pr. Lesauskis, Kaunas. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 4 nenum. p. 25×17,5. 50 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (525/1933.183)

— **SLAVĖNAS, P. — Priv. doc. dr. P. Slavėnas. Astronomija.** Kaunas, „Varpo“ sp. 1933. Virš., 19+1 balt. p., iliustr. 25×17. 100 egz. Pastaba: viršelio IV pusl. — Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. XI sąs. 1933 III 9. Aprašyta iš viršelio. (52/1933.184)

53 Fizika — Physique

— **KONČIUS, I. — Terma.** Doc. Ig. Končius, Kaunas, [Kaunas], „Šviesos“ sp. 1931]. 4 p. (147.—150. pusl.) 24×17. 50 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1931 m.). Be antr. lapo. (536/1933.185)

55 Geologija — Géologie

— **BAČELIS, Z. — Vanduo Lietuvos dirvose ir jo tvarkymas.** Inž. Z. Bačelis, Kaunas. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 12 p. (379—390 pusl.) 24×17. 60 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (551.491/1933.186)

— **BAUBLYS, B. — Melioracijos skyriaus hydrometriniai tyrinėjimai.** Kultūrtechnikas B. Baublys, Kaunas. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 5+1 balt. p., iliustr. (391—395 pusl.) 24×17. 60 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (551.482.1/1933.187)

— **GAIDAMAVIČIUS, P. — Virvyčios aukštupio baseino hidrografija.** Kultūrtechnikas P. Gaidamavičius, Telšiai. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 6 p. (367—372 pusl.), iliustr. 24×17. 60 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (551.48/1933.188)

— **KOLUPAILA, S. — Nemuno nuotakis per 121 metus (1812—1932).** Prof. S. Kolupaila, Kaunas. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 7+1 balt. p. (317.—323. pusl.) 24×17. 200 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (551.482/1933.189)

— **MIZUTAVIČIUS, L. — Lietuvos Hidrometrinis biuras per dešimtį metų.** L. Mizutavičius, Kaunas [„Šviesos“ sp. 1933]. 16 p. (345—360 pusl.),

iliustr. 24,5×17. 100 egz. (Atsp. iš žurn. „Kosmos“ 1932 m.). Be antr. lapo. (551.482.1(475)/1933.190)

— **STANIŠAUSKIS, J.** — Aktualios vandens ūkio problemos kitur ir pas mus. Inž. J. Stanišauskis, Kėdainiai. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 6 p. (373—378 pusl.) 24,5×17. 60 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo. (551.48/1933.191).

57 Biologija — Biologie

— **DAGYS, J.** — Naujų rūšių kilimas ir evoliucija. J. Dagys, Kaunas, [Kaunas, „Šviesos“ sp.] 20 p. (85.—104. pusl.) 25×17. 50 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m. 2—3 Nr.). Be antr. lapo. (575/1933.192)

— **ELISONAS, J.** Keletas paskaitų iš gyvulių biologijos. Dir. J. Elisonas, Kėdainiai, [Kaunas, „Šviesos“ sp.] 26 p. (135.—160. pusl.) 24×16. 100 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m. 5—6 Nr.). Be antr. lapo. (577/1933.193).

59 Zoologija — Zoologie

— **ČERAŠKA, L.** — Linmarkų vandens veikimas žuvims. L. Čeraška, Kaunas. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 4 p. (397.—400. pusl.) 24×17. 60 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m.). Be antr. lapo (597/1933.194)

— **DIČIŪTĖ, F.** — Graužikų dantys — pagrindas jų sistematikai. F. Dičiūtė. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 4 (74.—76.) p. 24×15,5. 50 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m. 4 Nr.). Be antr. lapo. (599.32/1933.195).

— **ELISONAS, J.** — Lietuvos Ropliai, arba Šliaužėjai (Reptilia). Kaunas, atsp. iš „Gamtos Draugo“ 1931 m. balandžio mėn., [„Šviesos“ sp. 1931]. 12 (49.—60) p. 23×15,5. 100 egz. Be antr. lapo. (598.1/1933.196).

— **ELISONAS, J.** — Pempė, arba knyvė, kuoduotoji (Vanellus cristatus). Gimn. dir. J. Elisonas, Panevėžys. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 8 p. (33.—40. pusl.) 23,5×16. 100 egz. Atsp. iš „Gamtos Draugo“ 1933 m. kovo mėn. Be antr. lapo. (598.2/1933.197)

6 TAIKOMIEJI MOKSLAI — SCIENCES APPLIQUÉES

61 Medicina — Médecine

— **AMBRAZIEJŪTĖ-STEPONAITIENĖ, A.** — D-ras A. Ambraziejūtė-Steponaitienė. Storiųjų žarnų kilpos interpozicijos po dešiniąją dijafragma atsitikimas. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p., iliustr. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. 4 pusl. — Autoreferat. Ein Fall von Interposition einer Dickdarmschlinge unter das rechte Zwerchfell — vok. k. (616.34/1933.198)

— **AVIŽONIS, P.** — Prof. P. Avižonis. V. D. Univ-to akių klinikos 1931 m. apyskaita. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 5+1 balt. p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. (617.700.6/1933.199)

— **ČELKYS-MORKŪNAS, JONAS** — Jonas Čelkys-Morkūnas. Anemijos ir dijetarapijos klausymu. Atsp. iš „Medicinos“ 12 Nr. 1932 m. Kaunas, „Varpo“ sp. 1933. Virš., 16 p. 23,5×16. 50 egz. Apr. iš viršelio (616.15/1933.200)

— **GOLDBERGAS, T.** Med. d-ras Toby Goldbergas (Kaunas). Nauja metodė cystoskopijai palengvinti esant fistula vesico-vaginalis. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 7+1 balt. p., iliustr. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m., 1 Nr.). Be antr. lapo. (618.1/1933.201)

— **GRIGELIS, A.** — Gyd. A. Grigelis. Nusinuodijimai ir kova su jais. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 8 p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. (615.9/1933.202)

— **KAZLAUSKAS, P.** — Gyd. P. Kazlauskas. Akių pakenkimas dagiais. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 2). Be antr. lapo. (617.7/1933.203)

— **Lietuvos Farmaceutas.** Lietuvos Farmaceutų Tarnautojų Sąjungos vienkartinis leidinys. 1933 m. vasario mėn. 28 d. Kaunas, „Varpo“ sp. 1933. Virš., 16 p., iliustr. 24×16. 1.000 egz. (614.25/1933.204)

— **MAČIULIS, S.** D-ras St. Mačiulis, Panevėžio apskr. sav. lig-nės vedėjas. Cysta ligamenti lati atsitikimas. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 2 p.

24×16 50 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. (618.1/1933.205)

— **MAČIŪNAS, J.** — Dr. J. Mačiūnas. **Dėl įstatymo projekto kovai su veneros ligomis, paskelbto š. m. „Medicinos“ Nr. 4.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 2+2 balt. p. 24×16. 25 egz. (Ats. iš „Medicinos“ 12 Nr. 1932 m.). Be antr. lapo. (614.4/1933.206)

— **„MEDICINOS“ REDAKCIJA** — Nauji „Medicinos“ vargai bei rūpesčiai. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. (61(05)/1933.207).

— **PIKAS, A.** — D-ras A. Pikas, Šiaulių m. lig-nės ordinatorius. **Kas tatai yr pH? Jo esmė ir reikšmė medicinai.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933] 15+1 balt. p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 2) Be antr. lapo. (61/1933.208).

— **Telšių Apygardos Ligonijų Kasos vaistų sąrašas ir gydytojams bei vaistinėms taisyklės.** Telšiai, „Perkūno“ sp. 1933. virš., 40 p. 20×14. 50 egz. Lt. 4,00. Aprašyta iš viršelio (615.4/1933.209).

— **TERCIJONAS, V.** — Dr. V. Tercijonas. **Nauji vaistai prieš vaiku ascaridiasis.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 8 p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 12 Nr. 1932 m.). Be antr. lapo. Pastaba: 8 pusl. — Zusammenfassung. Dr. V. Tercijonas: Ueber einem neuen Ascariden Mittel in der Kinderpraxis (616.002.9/1933.210).

— **ZARCINAS** — D-ras Zarcinas. **V. M. Buscaino reakcija ir jos modifikacija.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p. 24×16. 25 egz. (Atsp. iš „Medicinos“ 1933 m. Nr. 1). Be antr. lapo. (61/1933.211).

62 Inžinerija — Arts de l'ingénieur

— **GUSTAITIS, A.** — Šių dienų aviacijos problemos. Pulk. ltn. inž. A. Gustaičio įvedamoji paskaita, skaityta V. D. Universiteto Didžiojoje Auditorijoje 1932 m. Balandžio m. 8 d. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1932]. 8 p. (105 — 112 pusl.), iliustr. 25×17. 50 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų laikr. Kosmos 1932 m. 4 Nr.). Be antr. lapo. (629.135/1933.212).

— **NARBUTAS, J.** — J. Narbutas. **Planerizmas.** Kaunas, Kūno kultūros rūmai, „Raidės“ sp. 1933. virš., 32 p. iliustr. 17,5×13. 2.000 egz. Lt. 0,75. Apr. iš virš. (629.135.1/1933.213).

— **ŠIMOLIŪNAS, J.** — Šventosios uostas kitados ir šiandien. Lietuvos pajūrio vienos vietos istorijos žiupsnelis. Iš e. o. prof. J. Šimoliūno studijos apie Šventosios uosto istoriją, jo atstatymo darbų eiga ir jo ekonominę reikšmę Lietuvai. [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 16 p., iliustr., 24×16. (Gamtos Draugas. Populiarus „Kosmo“ skyrius 1933 m. Sausio mėn.). 300 egz. Be antr. lapo. (627.2/1933.214).

— **ŠULCAS, T.** — Inž. Tadas Šulcas. **Laivų statybos plėtotės trumpa istorija** įvedamoji paskaita, pradedant laivų statybos kursą 1932 m. Spalių m. 1 d. Atsp. iš gamtos mokslo žurn. Kosmos 1932. Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 54+2 balt. p., iliustr. 24×17. 300 egz. Lt. 4,00 (629.12/1933.215).

63 Žemės ūkis — Agriculture

— **Kaip kurti ir tvarkyti sodybą.** Spaudai paruošė ž. ū. r. statybos skyrius. Knygoj 27 braižiniai. Kaunas, Žemės ūkio rūmai, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 32 p., iliustr. 22×14. 42.000 egz. (Ūkininko knygynėlis Nr. 53. „Ūkininko Patarėjo“ nemokamas priedas) Lt. 1,00 (631.2/1933.216).

— **Lietūkis (Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų sąjunga).** Pavasarinio sezono žemės ūkio mašinų bei įrankių 1933 m. kainininkas. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 16 p., iliustr. 17×12. 5.000 egz. Be antr. lapo. (631.52/1933.217)

— **MACKEVIČIUS, Z.** — Dipl. agr. Z. Mackevičius, Dotnuvos Selekc. Stoties Vedėjas. **Sėkime Lietuvoje išaugintų veislių sėklas.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 16 p., iliustr. 8×12. 5.000 egz. Be antr. lapo. 631.52/1933.218).

— **Miškininko kalendorius. 1932 metai.** Parašė: diplomuoti miškininkai J. Vilčinskas, M. Gureckas, J. Rautkys, J. Kuprionis ir gir. spec. M. Jameikis. Redagavo dipl. miškin. J. Kuprionis. Kaunas, išleido Lietuvos miškininkų sąjunga „Mūsų Girių“ fondo lėšomis, „Žaibo“ sp. 1932. Virš., 240+16 balt. p. 15×10. 800 egz. (634,9(059)/1933. 219).

— **RAMANAUSKAS, J.** — Parašė J. Ramanauskas. **Švarus pienas.** Kaunas, Žemės ūkio rūmai, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 53+II+1 nenum. p.

ilustr. 22×14,5. 40.000 egz. (Ukininko knygynėlis Nr. 51—52. „Ukininko Patarėjo“ nemokamas priedas) Lt. 1,50 (637.1/1933.220).

— **STRAZDAS, J.** — Agron. J. Strazdas. **Daržovių auginimas.** II pataisytas ir papildytas leidinys su 208 paveikslais. Kaunas, autorius, „Spindulio“ sp. [1933]. Virš., 260 p., ilustr. 23×15. 4.000 egz. Lt. 6,00 (635/1933.221)

— **1933. Sėklų prekyba sodininkystės „Flora“ M. Sielskio Šiauliuose. Šiauliai**, „Lietpres“ sp. [1933]. Virš., 34 p. 22,5×16,5 2.000 egz. Apr. iš virš. (635(065)/1933.222)

— **Žemės ūkio Rūmų 1932 metų samatinė apyskaita.** Kaunas, Žemės ūkio Rūmai, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 42+2 balt. p. 26,5×19. 200 egz. (Prie Žemės ūkio Rūmų visumos susirinkimo 1933 m. balandžio mėn. 4—5 d. dienotvarkės 3—5 punktu) (63(061)(475)/1933.223).

65 Prekyba. Transportas. Organizacija — Commerce

— **Bendrasai Saskaitybos įstatymas.** (Istat. rinkinio VIII t. II d.) su aiškinimais. Vertė dipl. teisininkas J. Bolelis. Redagavo Valst. Kontr. Vyr. Revizorius Jur. Grabauskas. Kaunas, D. Gutmanas, „Olimpijos“ sp. **Vilkaviškyje.** 1932 (išėjo 1933). Virš., 196 p. 24×16. 1.000 egz. Lt. 12,00 (657.5/1933.224).

— **Bendros sąlygos keleivių ir bagažo pervežimui lėktuvais.** Kaunas, „Deruluft“ vokiečių - rusų oro susisiekimo bendrovė, „Typolito“ sp. [1933] Virš., 11+1 balt. p. 22×15. 1.000 egz. Apr. iš virš. (656.703/1933.225).

— **Bendros sąlygos Prekių pervežimui lėktuvais.** Kaunas, „Deruluft“ vokiečių-rusų oro susisiekimo bendrovė, „Typolito“ sp. [1933] Virš., 10+1 balt. +1 nenum p. 23×15. 1.000 egz. Apr. iš virš. (656.703/1933.226).

— **BLAZAS, H.** — H. Blazas. **Poligrafija.** Spaustuvė, cinkografija spausdinimo mašinos, litografija, ofsetas. Kaunas, atsak. red. leid. K. Binkis, „Typolito“ sp. 1933. Virš., 32 p., ilustr. 23,5×15,5. 2.000 egz. (Žurnalistikos kursai namie) (655/1933.227).

— **Eisenbahn Gütertarif für die Litauischen Normalspurbahnen.** Teil I—III und IV. Gültig vom 15. Oktober 1931. **Nachtrag II** (Änderungen und Ergänzungen des Tarifs vom 1. Juli 1932 bis zum 31. Dezember 1932). Zu beziehen durch die Tarifabteilung der Litauischen Eisenbahnverwaltung in Kaunas. Kaunas, „Spindulio“ sp. 1933. 44 p. (22 p. spausd. vien. pus.) 30,5×21,5. 300 egz. Nichtamtliche Ausgabe (656.23/1933.228) * Vokiečių kalba*

— **Prekių ir gyvulių pervežimo tarifo tarp Vokietijos valstybės geležinkelių Karaliaučiaus (Pr.) Direkcijos ir Karaliaučiaus — Kranko geležinkelių iš vienos pusės ir Lietuvos valstybių geležinkelių iš antros pusės II sasiuvinio. (Tiesioginis prekių pervežimo tarifas)** (Prekių pervežimo tarp nustatytų Vokietijos ir Lietuvos stočių ruožų važtapinigia ir kainostatai). Veikiančio nuo 1932 mt. balandžio mėn. 1 d. Paskelbto Vyriausybės Žinių II d. Nr. 215 iš 1932 m. kovo m. 18 d. **Papildymas III** Veikia nuo 1933 mt. balandžio mėn. 1 d. Paskelbta Vyriausybės Žinių II d. Nr. 265 iš 1933 m. kovo m. 10 d. [Kaunas], Ekonominė direkcija, „Spindulio“ sp. [1933] Virš., 7+1 balt. p. 30,5×21. 300 egz. (Vokietijos — Lietuvos prekių ir gyvulių pervežimas). Lt. 0,40 (656.23/1933.229).

— **Prekių ir gyvulių pervežimo tarifo tarp Vokietijos valstybės geležinkelių Karaliaučiaus (Pr.) Direkcijos ir Karaliaučiaus — Kranko geležinkelių iš vienos pusės ir Lietuvos valstybinių geležinkelių iš antros pusės III sasiuvinio (Išimtiniai tarifai).** Veikiančio nuo 1933 mt. sausio mėn. 1 d. Paskelbto Vyriausybės Žinių II d. Nr. 252 ir 1932. XII m. 9 d. **Papildymas I** Veikia nuo 1933 mt. balandžio mėn. 1 d. Paskelbta Vyriausybės Žinių II d. Nr. 265 iš 1933 m. kovo m. 10 d. [Kaunas], Ekonominė direkcija, „Spindulio“ sp. [1933] Virš., 30,5×21. 300 egz. (Vokietijos — Lietuvos prekių ir gyvulių pervežimas) Lt. 0,50 (656.23/1933.230).

— **ŠVAMBARIS, T.** — T. Švambaris. **Radio Elementai, baterijos ir akumuliatoriai** Savarankus jų gaminimas, užtaisymas bei užkrovimas. Tekste 32 piešiniai. Kaunas, STD radio sekcija, „Meno“ sp. 1933. Virš., 1+3 skelb. p., ilustr. 18,5×13,5. 2.000 egz. (654.16/1933.231).

— **Važiuojantiems į parodas bei mugės keleiviams papigintų bilietų išdavymo taisyklės.** Kaunas, Ekonominė direkcija, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 6 p., 3 lent. 15,5×11,5. 1.000 egz. (Lietuvos Respublika. Lietuvos geležinkeliai). Apr. iš virš. (656.23/1933.232).

66 Chem. pramonė — Industries chimiques

— **POZNERIS.** — Inžiner technolog A. V. Pozner. **Mit vos dari men baheicen di keslen fun central-baheicung?** Kaunas, „Idiše Štime“ sp. [1933]. Virš. 14+2 balt. p. 18×13. 2.000 egz. Pastaba: viršelio I pusl. — Kuo reiki kurenti Centralinio apšildymo katilius? (662/1933.233). *Ž y d u k a l b a*

7 MENAS — BEAUX-ARTS

— **BALTRUŠAITIS, J. Dr.** J. Baltrušaitis. **Asirijos menas.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 2 nenum. p., iliustr. 25×17. 50 egz. (Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. X sas. 1933 m.). Be ant. lapo. (703.5/1933.234).

— **M. Ginsburgo Karikatūrų, šaržų ir grafikos paroda. Katalogas.** Kovo 5—20 1933 Kaunas. Kaunas, Joselevičiaus sp. [1933]. 4 nenum. p. 23×10. 1.000 egz. (7(064)/1933.235).

— **PUODŽIUKYNAS, A.** — **Kinematografas.** Dr. A. Puodžiukynas, Kaunas, [Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933]. 8 p. (42—48 pusl.) 23,5×15. 100 egz. (Atsp. iš gamtos mokslų žurn. Kosmos 1933 m.). Be antr. lapo. (778.5/1933.236).

— **1933 m. kilnojamosios foto parodos katalogas lietuvių tautai populiariauoti draugijos „Putpelė“. Šiauliai, „Titnago“ sp. [1933]. 16 p. 23,5×15. 1.000 egz. (77(064)/1933.237).**

78 Muzika — Musique

— **ČIURLIONYTĖ, J.** — Jadviga Čiurlionytė. **Muzika S. Čiurlionienės-Kymantaitės 12 Brolių juodvarniais ląksčiusių pasakai.** Kaunas, Lietuvos Muzikos Centras, spaustuvė nepažymėta, [„Spindulio“ sp. 1933]. 24 p. 23,5×16. 2.500 egz. Lt. 3,00. (M78/1933.238).

— **GRIAUZDĖ, K.** — Klemas Griauzdė. **Liaudies daina Mieguzėlio noriu vienam balsui su fortepijonu.** Kaunas, „Muzikos Barai“, Movšovičiaus ir Kagano sp. **Kėdainiuose**, 1933. 4 nenum. p. 24×17. 300 egz. (M78/1933.237).

796 Kūno kultūra — Education physique

— **Individualinė mankšta.** [Kaunas], „Spindulio“ sp. [1933]. 14+2 balt. (3—16) p. 23×15,5. 50 egz. Be antr. lapo (796.4/1933.240).

— **KVIKLYS, V.** — **Sukraskime.** Balandžio mėn. 9—15 d. Sporūtos švaros savaitė. Paruošė Vl. Kviklys. Kaunas, Kūno kultūros rūmai, „Raidės“ sp. 1933. Virš., 32 p. 15,5×10,5. 10.000 egz. (796(061)(475)/1933.241).

— **Lietuvos futbolo pirmenybių statutas.** Kaunas, Lietuvos kamuolio žaidimų sąjunga futbolo komitetas, sp. rotatorium, viršelis — [„Žai-bo“ sp.] 1933. Virš. 18 p., sp. vien. pusėje. 31×21. 150 egz. Lt. 1,00. Apr. iš virš. (796.3/1933.242).

— **Lietuvos Gimnastikos ir Sporto Federacijos įstatai.** Kaunas, „Vilniaus“ sp. 1933. Virš., 16 p. 12×8,5. 3.000 egz. Aprašyta iš virš. Pastaba: 10—15 pusl. — Federacijos Kauno klubo statutas. (796.4/1933.243).

— **Sporūta. Kūno kultūros rūmų sporto talka.** Redagavo Dr. A. Jurgelionis. Parašė: Pr. Meškauskas — Sporūta ir tautos kovotojai. B. Babickas — Kas mums laisvę atpirkio. M. Paura — Tvarkos judesiai. L. Mirskis ir V. Petronis — Sporūta, Bėgimai, Šuoliai. Mėtymai, Lipimai, Sunkumų kilojimas, Plaukymas, Irklavimas, Važiavimas dviračiu, Slidžių sportas, Individualinė mankšta, Kovos žaidimai. Dr. J. Žemgulyš — Pirmoji pagalba. M. Žvirėnas — Priešcheminė apsauga. Dr. A. Jurgelionis — Mankštos saviseka. V. Kviklys — Jojimas, Tėvynės gražinimas. [Kaunas], Švietimo m-jos kūno kultūros rūmai, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 368 p., iliustr. 24,5×16,5. 5.000 egz. Lt. 4,00 (796(061)(475)/1933.244).

8 LITERATŪRA — LITTÉRATURE

— **BABRAUSKAS, B.** — **Lietuvių literatūros istorija. II dalis. Gyvieji.** Ben. Babrauskas. Kaunas, „Typolito“ sp. 1932. Virš., 48 nenum. p. 19×12,5. 1.000 egz. Pastaba: 2 pusl. — Iš „Linijos“ rankraščio teisėmis (891.920/1933.245).

8—1 Poezija — Poésie

— **DULKĖ, K.** — Klemensas Dulkė. **Devyni raiteliai.** Žemaičių žemės pasaka. Kaunas, „Meno“ sp. 1933. Virš., 46+2 balt. p. 21,5×16. 1.000 egz.

Portreta ir viršelio vinjetė piešė dail. Ant. Rūkštelė. Lt. 1,25 (891.92—1/1933.246).

— **GOTLIBAS, J.** — J. Gotlib. *Koiles fun der vait*. Liriše poeme. Kaunas, Joselevičiaus sp. 1933. Virš., 47+1 balt. p., 20,5×15,5. 1.000 egz. Lt. 1,00. Pastaba: viršelio I pusl. — J. Gotlibas „Garsai iš tolo“. Viršelis: Gincburg, M. (892.46—1/1933.247) *Žydu kalba*

— **MINIUS, J.** — Jonas Minius. *Gyvenimas be kaukės*. Akimirku nuotraukos. Kelionių išpūdžiai. Kaunas, „Žaibo“ sp. 1933. Virš. 64 p. 18×12,5. 1.000 egz. Lt. 1,50 (891.92—1/1933.248).

— **MONTVILA, V.** — Vytautas Montvila. *Naktys be nakvynės*. Kaunas, Prometėjus, „Raidės“ sp. [1933]. Virš. 32 p. 14×10. 500 egz. Viršelis: M. Bulakos raizinyš (891.92—1/1933.249).

8—2 Teatro veikalai — Genre dramatique

— **RAULINAITIS, A.** — Ad. Raulinaitis. *Naujas kelias*. Trijų veiksmų su prologu drama iš jaunosios kartos gyvenimo. Kaunas, Sakalo b-vė, „Žaibo“ sp. 1933. Virš. 77+3 skelb. p. 18,5×13,5. 1.000 egz. Lt. 1,50 (891.92—23/1933.250).

— **ŽEMAITIS, S.** — Stasys Žemaitis. *Leitenantas Antanas*. 5 veiksmų drama. Drama Nr. 5. **Biržai**, Biržų sp. 1933. Virš. 35+1 balt. p. 17×11,5. 700 egz. Lt. 1,00 (891.92—23/1933.251).

8—3/8 Beletristika — Belles-lettres

— **COOPER, J. F.** — J. F. Cooper. *Klajojanti ugnis*. Romanas. Vertė: B. Kavaliūnas. Kaunas, „Liliputo“ sp. 1932 (išėjo 1933). Virš., 191+1 nenum. p. 15,5×11,5. 3.000 egz. („Liliputo biblioteka“ Nr. 6). Lt. 1,50 (82=91.92—3/1933.252).

— **DAVAINIS, V.** — Vincas Davainis. *Sukilusi Ispanija*. Kaunas, Prometėjus, „Raidės“ sp. [1933]. Virš. 106+6 skelb. p. 19×12,5. 1.200 egz. Lt. 1,20. Viršelis: Strunke, N. (891.92—4/1933.253).

— **JOKAJUS, M.** — M. Jokajus. *Turtingi skurdžiai*. Apysaka. Išvertė Juozas Sužiedėlis. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 398+2 balt. p. 19×12. 4.000 egz. (Leidinyš Nr. 543). Lt. 4,00 (894.511=91.92—3/1933.254)

— *Kaukolės šypsena*. Kaunas, „Dujurg“, Kuktos sp. [1933]. Virš., 28+4 skelb. p. 16×12. 3.000 egz. (Mato Mateikos nuotykių leidinyš Nr. 2) Lt. 0,40 (891.92—82/1933.255).

— **KRĖVĖ-MICKEVIČIUS, V.** — V. Krėvė. *Bedievis. Dvainio nusikaltimas*. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Varpo“ sp. 1933. Virš. 71+1 skelb. p. 15×10,5. 5.000 egz. (Pigūs knygyneš Nr. 3). Lt. 0,50 (891.92—Lt. 0,40 (891.92—32/1933.255).

— **KUDIRKA, V.** — V. Kudirka. *Viršininkai*. Margas paveikslėlis. Kaunas, „Spaudos Fondas“, „Varpo“ sp. 1933. Virš. 111+1 skelb. p. 15×10,5. 5.000 egz. (Pigūs knygyneš Nr. 4—5) Lt. 1,00. Pastaba: 2 pusl. — Red. V. Krėvė ir Pr. Skardžius (891.92—32/1933.257).

— **LAGERLÖF, S.** — Selma Lagerlöf. *Kapų lelija*. Išvertė J. Laurinavičiūtė. Kaunas, „Žinijos“ bendrovė, „Spindulio“ sp. 1933. Virš., 124+2 skelb. + 2 balt. p. 14×12,5. 2.000 egz. (Leidinyš Nr. 49). Lt. 1,50 (839.7=91.92—3/1933.258).

— **PAVALKIS-VIJŪNAS, JUOZAS.** — Vijūno Raštai. Kaunas, Br. P., „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 96 p. 19×12. 1.000 egz. Lt. 1,30. Turinys: Atsiminimai ir pastabos. Eilėraščiai. Publicistika. Mūsų kampelio žinios (891.92—8/1933.259).

— **PITIGRILLI** — 18-kos karatų nekaltybė. Iš italų kalbos išvertė A. Barčius. Kaunas, „Naujas Žodis“ (Viršelyje akc. b-vė „Žodis“), „Meno“ sp. 1932 (viršelyje 1933). Virš., 267+1 balt. p. 18×12,5. 3.000 egz. Lt. 2,50 (85=91.92—3/1933.260).

— **ŠALČIUVIENĖ-GUSTAITYTĖ, A.** — A. Šalčiuvienė-Gustaitytė. *Juozukas*. Romanas. Kaunas, „Meno“ sp. [1933]. 176 p. 19×12,5. 3.000 egz. Lt. (891.92—3/1933.261).

— **TUMAS, J.** — **VAIŽGANTAS** — *Vaižganto Gyvulėliai iš jo raštų*. Švietimo Ministerijos Knygų ir Mokslo Priem. Tikr. Komisijos prot. 360 Nr. pripažinta tinkama aukštesn., vidurinių ir aukštesnio tipo pradžios mokyklų vyresn. skyrių knygynams. Kaunas, Šv. Kazimiero drau-

gija, „Šviesos“ sp. 1933. Virš., 155+1 balt. p., iliustr. 25×17. Išspausdinta 2.000 egz.; **35 egz. Alfa popieriuje ir numeruoti.** (Leidiny Nr. 558). Lt. 5,00. Iliustravo Al. Šepetys (891.92—32/1933.262).

8—7 Jumoristika — Humour

— **Balandis.** Melagių susivienijimo organas. Nr. 00. 1933 Prima Aprilius. Eina kol nustoja. **Šiauliai;** „Lietpres“ sp. [1933]. 4 nenum. p., iliustr., 32×24,5. 2.000 egz. (Visi Šiaulių melagiai, vienykitės!). Lt. 0,30. Be antr. lapo ir virš. (8—7/1933.263).

— **Kultuvės Aidas.** Visų be politikės vienraštis. Prima Aprilis. Nr. Sekantis. Bile metų Prima Aprilis. XVI metai. Kaunas, „Spindulio“ sp. [1933]. 8 p. 47×31,5. 8.000 egz. Lt. 0,50. Be antr. lapo. (8—7/1933.264).

— **Malata.** Visokios minties vienakartinis apšvertimas Nr.... patys įsidėkite. Kaunas, Prima Aprilis 1933, „Žaibo“ sp. 4 p. 50×35. 6.000 egz. Lt. 0,50. Be antr. lapo. (8—7/1933.265).

9 ISTORIJA — HISTOIRE

— **BENDORAVIČIUS, A.** — A. Bendoravičius. **Atėnai.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p., iliustr. 25×17,5. 100 egz. Be antr. lapo. Pastaba: 4 psl. — Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. XI šas. 1933 III 9 (9(38)/1933.266).

— **Centralinis Valstybės Archyvas.** [Kaunas, sp. neurodyta, 1933]. 43+1 balt. p. 24×16. 30 egz. (Atsp. iš Švietimo Ministerijos 1931 m. veikimo Apykaitos). Be antr. lapo. (902.5(475)/1933.267).

— **JABLONSKIS, K.** — Didž. kunigaikščio Kazimiero privilegija žemaičių žemei. Kaunas, „Varpo“ sp. 1933. 4 p. 24×16. 50 egz. (Atnušta iš „Praeities“ II t.). Be antr. lapo. (91(475)/1933.268).

— **JONYNAS, I.** — Prof. Ignas Jonynas. **Astikas.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 3+1 balt. p. 25,5×17,5. 100 egz. (Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. XI šas. 1933 III 9). Be antr. lapo. (9(475)/1933.269).

— **RUDZINSKAITĖ-ARCIMAVIČIENĖ, M.** — Doc. M. Rudzinskaitė-Arcimavičienė. **Asirija.** Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. X šas. 1933 m. Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 4 p. iliustr. 25×17,5. 50 egz. (9(35)/1933.270).

— **USPENSKIS, A.** — A. A. Успенский. Въ плъну (продолженіе книги „На войнѣ“). Воспоминанія офицера въ 2-хъ частяхъ. Часть I (1915—1916 г.) (Съ иллюстраціями). Kaunas, авторъ, „Meno“ sp. 1933. Virš. 164 p., iliustr. 21×14. 2.000 egz. Lt. 4,00 (9(47)(003) (1933. 271) * Rusų kalba *

91 Geografija. Kelionės — Géographie. Voyages

— **KARAZIJA, P.** — P. Karazija. **Ašmenos miestas ir apskritis.** Kaunas, „Varpo“ sp. 1933. 7+1 nenum. p. 24,5×17,5. 100 egz. Pastaba: 8 psl. — Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. XI šas. 1933 III 9 (91(475)/1933.272).

— **KOLUPAILA, S.** — Prof. S. Kolupaila. **Ašmena, Ašva, Ašvija, Ašvinė.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 2 p., iliustr. 25×18. 100 egz. (Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. XI šas. 1933 III 9). Be antr. lapo. (91(475)/1933.273).

— **KOLUPAILA, S.** — Prof. Steponas Kolupaila. **Lietuvos ežerai.** Atsp. iš gamtos mokslų žurn. Kosmos 1932. Kaunas, „Šviesos“ sp. 1933. Virš. 16 p., iliustr. 24,5×17,5. 100 egz. (91(475)/1933.274).

92 Biografijos — Biographies

— **Didž. Liet. Kun. Kęstučio Mirties 550 m. Paminėjimo Albomas 1382—1932 m.** Kaunas, „Tipolito“ sp. 1933. Virš. 2 balt. + 144 nenum. p., iliustr. 17,5×25,5. 5.000 egz. Lt. 5,00 (92 D. L. K. Kęstutis)/1933.275).

— **J. L. Degtukų karalius Kreugeris.** Spaudai parašė J. L. 1932 m. „Dienos“ priedas. Kaunas, Akc. bendrovė „Žodis“, „Meno“ sp. 1933. Virš., 68 p. 16×11,5. 3.000 egz. Lt. 0,80. Nemokamas „Dienos“ priedas (92 Kreuger, I/1933.276).

— **Juozas Bakanauskas.** II laida. Kaunas, Vilniui Vaduoti Sąjunga, „Vilniaus“ sp. 1933. 8 p., iliustr. 17,5×12. 5.000 egz. (Leidiny Nr. 54). (92 Bakanauskas, J./1933.277).

— **STANKEVIČIUS, V.** — Doc. V. Stankevičius. **Asoka.** Kaunas, „Varpo“ sp. [1933]. 2+2 balt. p., iliustr. 25×17,5. 50 egz. (Atsp. iš „Liet. Encikl.“ I t. X šas. 1933 m.). Be antr. lapo (92 Asoka/1933.278).

— **VAILIONIS, L.** — L. Vailionis. **Jean Lamarck.** Atsp. iš gamtos mokslų mėn. Kosmos XIII (1932). Kaunas, „Šviesos“ sp. 1932. 25×17,5. 115 egz. Apr. iš virš. (92 Lamarck, Jean/1933.279).

65 Prekyba. Transportas. Organizacija — Handels- und Verkehrstechnik (Organisation und Betrieb)

— Taisyklės pajamų, išlaidų ir turto atskaitomybei vesti. Kaunas, Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisija, „Ryto“ sp. **Klaipėdoje**. 1933. 56 p. 24×16. 150 egz. (Leidiny 383 Nr.) Lt. 1,00. Aprašyta iš viršelio (657.5/1933.280) ●

— Valstybės Teatro samatinių kreditų saskaitybos ir atskaitomybės instrukcija ir taisyklės. Kaunas, Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisija, „Ryto“ sp. **Klaipėdoje**. 1933. 56 p. 23,5×16. 50 egz. (Leidiny 385 Nr.) Lt. 1,00. Aprašyta iš viršelio (657.5/1933.281) ●

8 LITERATŪRA — SCHÖNE LITERATUR

— RŪTELIONIENĖ, P. — P. Rūtelionienė **Klaikuma**. Iš didžiojo karo laikų ir tremtinių gyvenimo romanas. **IV tomas. Klaipėda**, „Lutuania“ sp. 1932. 319+1 balt. p., 61+3 balt. p. 17,5×12. 3.000 egz. Lt. 3,000. Pastaba: po romano atskiras priedas—Klaikuma, autorė ir visuomenė (891.92—3/1933.282) ●

Knygų leidimo produkcija/Kovo-Balandžio mėn. išleista:

1929 m.	118 leidinių,	435375 egz.,	vidut. leid.	tiražas	3689 egz.
1930 m.	159 leidinių,	599615 egz.,	vidut. leid.	tiražas	3770 egz.
1931 m.	195 leidinių,	661805 egz.,	vidut. leid.	tiražas	3393 egz.
1932 m.	142 leidinių,	426665 egz.,	vidut. leid.	tiražas	3005 egz.
1933 m.	169 leidinių,	360615 egz.,	vidut. leid.	tiražas	2134 egz.

II. ŽURNALAI IR LAIKRAŠČIAI—REVUES ET JOURNAUX

A. Nauji leidiniai — Editions nouvelles

Didžioji Lietuva — Grande Lithuanie

Lietuvių kalba — Langue lithuanien

14. **Aukštaitis**. 3×mėn. Nepartinis aukštaičių laikraštis. Nr. 1 išėjo 1933. III. 20 d. P: metams Lt. 6,00; atsk. Nr. Lt. 0,25. A: Panevėžys, Respublikos g. 63. R: Morkvėnas, P. L: Romeika, J.

15. **Laisvamanis**. 2×mėn. Lietuvos laisvamanų etinės kultūros draugijos Kauno skyriaus dvisavaitinis leidinys. Nr. 1 išėjo 1933. IV. 1 d. P: iki metų galo Lt. 3,00; atsk. nr. Lt. 0,20. A: Kaunas, Laisvės al. 25 — Atkočiūno spaustuvė (laikiniai). R: Rondonanskis, A. L: Lietuvos laisvamanų etinės kultūros draugijos Kauno skyrius.

16. **Mūsų Filatelistas**. 2×sav. Dvisavaitinis pašto ženklų rinkėjams skiriamas organas. Nr. 1 išėjo 1933. IV. 3 d. P: metams Lt. 5,00; atskr. nr. Lt. 0,30. A: Telšiai, Sodno g. 20 (korespondencijai — Telšiai, Pašto dėžutė 47 Nr.). R-L: Toločka, Boleslovas.

17. **Naujos Žinios**. 3×sav. (nuo IV. 1 d. 6×sav.). Laikraštis visiems. Nr. 1 išėjo 1933. II. 26 d. P: atsk. nr. Lt. 0,10. A: Kaunas, Gedimino g. 28. Tel. 18-14. R-L: Vebras, V.

18. **Radio Bangos**. 1×sav. Savaitinis iliustruotas radio žurnalas. Nr. 1 išėjo 1933. III. 5 d. P: metams 12 lit., atsk. nr. 50 ct. A: Kaunas, Kęstučio g. 32, IV aukšte. Tel: 47-44. R-L: Valys Vytautas.

19. **Sporto Tribūna**. 1×sav. Savaitinis iliustruotas sporto žurnalas. Nr. 1 išėjo 1933. III. 3 d. P: metams — 10 lit., atsk. nr. 50 ct. A: Kaunas, Aušros g. 17, b. 2. R: Juodis, Vincas. L: „Sporto Tribūnos“ kolektyvas.

20. **Šiaulių Metraštis**. 1×met. Kraštotyros medžiagai rinkti organas. Išt. 1930 m., nuo 1933 m. su pažymėjimu: „4 Nr. — IV mt.“. Kaina Lt. 2,85. A: Šiauliai. R: Bugailiškis, P. L: Šiaulių Kraštotyros Draugija.

21. **Tautos Žodis**. 2×mėn. Lietuvių laikraštis žydų ir kitų tautinių mažumų klausimui nagrinėti. Nr. 1 išėjo 1933. IV. 15 d. P: 6 mėn. Lt. 3,00; ats. nr. Lt., 0,30. A: Kaunas, Gėlių ratas 11 Nr. R-L: Kriaučiūnas, St. (Su-stabdytas).

Lietuvių ir žydų kalba — Langue lithuanien et juif

22. **Namų Savininkų Balsas. Huizbezicer-Štime.** 1×mėn. Kauno namų savininkų sąjungos laikraštis. Įst. 1933 m. vasario mėn. P: ½ met. Lt. 3,00; ask. nr. Lt. 0,60. A: Kaunas, Ožėškienės g. 2. R: Glvovskis, M. L: Kauno namų savininkų sąjunga.

Žydų kalba — Langue juif

23. **Die Cukunt.** (Ateitis). Revizionistische vochnsrift. Nr. 1 išėjo 1933. III. 3 d. P: atsk. nr. Lt. 0,30. A: Kaunas, Nemuno g. 14. R: Šmidas, O. L: Lietuvos Revizioninkų Organizacija.

- Rusų kalba — Langue russe

24. Китежъ Градъ. **Kitež Grad** Старообрядческий журналъ Nr. 1 išėjo 1933. III. 15(28) d. P: atsk. nr. Lt. 0,50. A: Kaunas, Malėtų g. 45. R: Nikitinas, J. L: Lietuvos Sentikių Dvasininkų Kursai.

25. Литовский Голосъ (Lietuvos Balsas). 6×sav. Nr. 1 išėjo 1933. III. 1 d. P: metams Lt. 60; 1 mėn. Lt. 5; atsk. nr. 30 ct. A: Kaunas, Maironio g. 10—12. Tel. 7-93. R: Kupčiūnas, P. L: Lavrinavičius, I.

B. Stambesni straipsniai (1933. III—IV).

Sutrumpinimai

Akd. — Akademikas (Kaunas)	MV. — Mūsų Vilnius (Kaunas)
AS. — Ateities Spinduliai (Kaunas)	MŽ. — Mūsų Žinynas (Kaunas)
Ašr. — Aušrinė (Kaunas)	NR. — Naujoji Romuva (Kaunas)
At. — Ateitis (Kaunas)	NV. — Naujoji Vaidilutė (Kaunas)
BŽ. — Bibliografijos Žinios (Kaunas)	NŽ. — Naujas Žodis (Kaunas)
DS. — Darbo Sveikata (Kaunas)	PB. — Panevėžio Balsas (Panevėžys)
FŽ. — Farmacijos Žinios (Kaunas)	PGŪ. — Pieno ir Gyvulių Ūkis (Kaunas)
GD. — Gamtos Draugaus (Kaunas)	Plc. — Policija (Kaunas)
GK. — Gimtoji Kalba (Kaunas)	Pys. — Pavasaris (Kaunas)
IE. — Informations Economiques de Lithuanie (Kaunas)	PŽ. — Paštininkų Žodis (Kaunas)
JK. — Jaunoji Karta (Kaunas)	Rts. — Rytas (Kaunas)
JMM. — Įdomus Mūsų Momentas (Šiauliai)	SA. — Skautų Aidas (Kaunas)
Išk. — Iskry (Kaunas)	SiG. — Spauda ir Gyvenimas (Telšiai)
IŠ. — Idiše Štime (Kaunas)	Skn. — Skynimai (Kaunas)
JV. — Jaunimo Vadas (Kaunas)	Srg. — Sargyba (Kaunas)
KKS. — Kūno Kultūra ir Sveikata (Kaunas)	Svv. — Savivaldybė (Kaunas)
Klt. — Kultūra (Šiauliai)	ŠK. — Šviesos Keliai (Kaunas)
Krd. — Kardas (Kaunas)	SL. — Šiaurės Lietuva (Šiauliai)
Krn. — Kariūnas (Kaunas)	Šit. — Šaltinis (Marijampolė)
Krs. — Karys (Kaunas)	ŠM. — Šiaulių Metraštis (Šiauliai)
Ksm. — Kosmos (Kaunas)	TiŪ. — Technika ir Ūkis (Kaunas)
LA. — Lietuvos Aidas (Kaunas)	TK. — Tiesos Kelias (Kaunas)
LK. — Lietuvos Keleivis (Klaipėda)	Tlk. — Talka (Kaunas)
LM. — Lietuvos Mokykla (Kaunas)	TM. — Tautos Mokykla (Kaunas)
LUDŽ. — Lietuvių-Ukrainiečių Draugijos Žinios (Kaunas)	Trm. — Trimitas (Kaunas)
LŽ. — Lietuvos Žinios (Kaunas)	TŪ. — Tautos Ūkis (Kaunas)
MB. — Muzikos Barai (Kaunas)	Ugn. — Ugniagesis (Kaunas)
Mdc. — Medicina (Kaunas)	BSR. — Vytauto Didžiojo Universiteto Botanikos Sodo Raštai (Kaunas)
Mdž. — Medžiotojas (Kaunas)	Vrs. — Vairas (Kaunas)
MG. — Mūsų Girios (Kaunas)	WI. — Wirtschaftliche Informationen des Finanzdepartementes der Republik Litauen (Kaunas)
MiG. — Mokykla ir Gyvenimas (Kaunas)	ZK. — Zarasų Kraštas (Zarasai)
Mit. — Muzika ir Teatras (Kaunas)	Ždn. — Židinys (Kaunas)
MiV. — Motina ir Vaikas (Kaunas)	ŽŪ. — Žemės Ūkis (Kaunas)
MK. — Mūsų Kraštas (Panevėžys)	Žvt. — Žvaigždutė (Kaunas)
M7D. — Meno 7 Dienos (Kaunas)	

01 Bibliografija

Ivinskis, Z. Vokiečių literatūra Klaipėdos Krašto klausimu (Bibliografijos žiupsnelis). BŽ. 33/1

Kolupaila, S. Literatūra apie Lietuvos ežerus. Ksm. 32/7—12

Korsakas, K. Lettica (1883—1931). BŽ. 33/1

Lietuvių bibliografija. BŽ. 33/1

Lietuvos bibliografija. 1933. I—II. BŽ. 33/1

Regelis, R. Lietuvos botanikos bibliografija. BSR. 32/II

02 Bibliotekos

Biržiška, V. Pirmasis Vytauto Didžiojo Universiteto bibliotekos dešimtmetis. BŽ. 33/1

Knygų mylėtojų draugija. BŽ. 33/1
Lietuvos Bibliotekininkų Draugijos valdybos apyskaita (1931. V. 29 — 1933. II. 18). BŽ. 33/1

Ruzgas, V. Kauno miesto savivaldybės d-ro V. Kudirkos biblioteka skaitykla 1932 m. BŽ. 33/1

Ss., J. Centraliniai valstybės knygynai, LA. 33/51

05 Žurnalai

A. N. Gvyvieji „Aušros“ idealai. LA. 33/63

Aušros 50 metų jubiliejui. Ždn. 33/3

Daugėliškis, A. Kas apie „Aušrą“ parašyta per 50 metų. LA. 33/63

Du aušrininkai [A. Kriščiukaitis ir Pr. Mašiotas] apie „Aušrą“. LA. 33/63

K., A. „Aušra“ ir mes. ŠK. 33/3

Kaupas, V. dr. 50 metų nuo „Ausros“ užtekėjimo. NR. 33/116

Kuzmickis, Z. „Ausra“ (1883 — 1933). TM. 33/7

Kuzmickis, Z. „Ausra“. Vrs. 33/3

Kuzmickis, Zigm. „Aušra“ (1883 — 1886). Trm. 33/13

Mikaitis, A. Aušra (Idėja ir bendradarbiai). LA. 33/66

Saltenis, R. „Raszau taip, kaip turietu būti lietuviszkai raszoma“. (Aušrininką Juožą Miglovą — Miļauską atsiminus). LA. 33/63

Šliūpas, J. dr. Kam džiaugsmas, o kam vargai [„Aušra“]. LA. 33/63

Vanagaitis, V. Dėl Lietuvos kulto „Aušroje“. ŠK. 33/3

Vilionis, M. „Aušros“ keliai. ŠK. 33/3

Žaidys, Pr. Mūsų religiniai laikraščiai. Rts. 33/47

07 Spauda

Kaupas, V. dr. Viešoji nuomonė ir spauda. Vrs. 33/3

Soblys, V. Periodinė spauda ir knyga. Vrs. 33/3

15 Psichologija

Jonaitis, M. Melas. TM. 33/6

Jonaitis, M. Paranojiški keistumai. NR. 33/113

Lazersonas, V. Mokinių psichografija. MiG. 33/2

Vabalas Gudaitis, J. Vaikų nuovargis. MiV. 33/3

17 Etika

Gruodis, S. Ogino-Knaus teorija dorovės atžvilgiu. TK. 33/4

K. A. S. Negimusių žudymas. SIG. 33/3

282 R.—Katalikų Bažnyčia

Andruška, B. Kristus. TK. 33/3, 4

Bonaventūra, T. Domininkonai. Rts. 33/81

Brizgys, V. Trys šimtai artimo meilės metų. TK. 33/4

Dabin, P. Pasauliečių apaštalavimas. TK. 33/3, 4

Gns. Popiežiaus neklaidingumas istorijos šviesoje. SiG. 33/3

K. K. R. Ozanamas ir šv. Vincento Pauliečio Draugija. TK. 33/4

Krupavičius, M. Mūsų laikų pamokslijos ydos ir bruožai. TK. 33/3

Leimonas, J. dr. „Pavasario“ Federacijos kuopų, kuopelių, sekcijų tvarkymasis. JV. 33/2

Maliauskis, A. Kaip išauklėti krikščioniškai vaikus? TK. 33/3, 4.

Mantvydas, P. Pirmasis lietuvių katalikų mokslininkų suvažiavimas. Ždn. 33/3

Merkelis, A. Vytauto Bažnyčia. JK. 33/8

Paukštys, T. J. Trys religinio atgimimo dienos parapijoje. TK. 33/3

Šaulys, F. R. Opiuoju valstybės ir bažnyčios santykių klausimu. Rts. 33/46, 47

T. S. kun. Aktualieji kunigo rūpesčiai. TK. 33/4

T., Št. Jaunimo, moterų ir vyrų rinkolekcijos. TK. 33/3

32 Politika

Auris, V. Bolševizmo ir fašizmo pagrindai. Vrs. 33/3.

Biržiška, M. Lietuva ir jos kaimynai. MV. 33/10—11.

Dirmelkis, B. T. Vado problema. Akd. 33/4.

Gustainis, V. Hitlerio užsienio politika. Vrs. 33/4.

Maceina, A. Atitautinimas ir jo būdai. Ždn. 33/2

Politinė būtis Vakarų Ukrainoje. LUDŽ. 33/8.

Respublikos Prezidento raštas Tautai. Vrs. 33/3.

Suvalis, M. dr. Markso kova su Bakuninu. Ašr. 33/4.

Tamošaitis, I. Fašizmas. Vrs. 33/4.

Tamošaitis, J. Marksistinis socializmas. Vrs. 33/4.

33 Ekonomika

Andriūšaitis, A. ir Rudaitis, L. Kas reiktų pirmiausia daryti, kad gelbėti mūsų šalies ūkį iš krizės? TŪ. 33/2.

Baltrušaitis, J. Nauji pajamų šaltiniai valstybės biudžetui. TŪ. 33/3.

Escécution du budget d'Etat en 1932. IE. 33/5.

Galvanauskas, J. Die Landwirtschaft des Gebietes von Klaipėda. WI. 33/4.

Kemėšis, F. Kooperatinis auklėjimas kitur ir pas mus. Tlk. 33/3.

Krikščionas, J. Nedarbo klausimu Lietuvoj. TŪ. 33/2.

Lipčius, M. Das Litauische Staatsbudget 1932. WI. 33/4.

Vilčinskas, J. d. m. Bandydas mūsų miškų vertę apskaičiuoti. MG. 33/1.

34 Teisė

Jakobas, A. Vyriausiojo Tribunolo praktika savivaldybių bylose. Sv. 33/3.

Kemėšis, F. Civilinės metrikacijos klausimu. NR. 33/116.

Malakauskis, P. Civilinės jungtuvės. Ždn. 33/3.

Naujas Baudžiamasis Lenkų Kodeksas krikščioniškos dorovės atžvilgiu. IK. 33/4.

R., M. Haagos sprendimo principai. Vrs. 33/3.

Taleikis, J. M. Policijos teisė Klaipėdos krašte. Plc. 33/6.

35 Administracija

Labanauskaitė, O. Ar turi išteklėjusi moteris tarnauti? NV. 33/2.

Lietuvos policijos tarnautojai. Plc. 33/5.

Novickis, A. Statybos inspekcijos uždaviniai ir apskričių miestų inžinierių pareigos. Sv. 33/3.

Pasienio policijos veikla 1932 metais. Plc. 33/7.

Reisonas, K. Viešųjų darbų organizavimas. Sv. 33/3.

Remeikis, V. Sienos apsauga Kuršių maršė. Plc. 33/6.

Sondeckis, J. Šiaulių miesto savivaldybės 1914 m. sąmata. Sv. 33/2

355/623 Kariuomenė. Karo technika

Adomavičius. Dabartinių priešlėktuvinių klausomųjų aparatų ir prožektorių apžvalga. MŽ. 33/96.

Adomavičius. Karo aviacijos organizacijos ir technikos augimo bruožai. MŽ. 33/96.

Bukota. Del Schlieffen'o plano vertės. MŽ. 33/97.

Grinius. Ugnies skraistė. MŽ. 33/97

Jasaitis, D. Cheminės kovos medžiagos. Mdc. 33/12.

J. P. Mūsų tauta ir dujų karas. Rts. 33/65, 75.

Ivanauskas, M. Cheminis karas. At. 33/2.

Lesauskis. Bendroji balistikos problema. MŽ. 33/97.

Mačiuka. Naikintuvai ir jų veikimas. MŽ. 33/96.

Mickevičius, M. Pėstininkų karininko ginklai. Krd. 33/3.

Mikalajūnas. Radiogoniometrija anglų aviacijoje. MŽ. 33/96.

Piragius. Aviacijos rekordai 1933 metų sausio 1 d. MŽ. 33/96.

Raštikis, S. Pėstininkų rengimas žygiui. MŽ. 33/96.

Słodkiewicz, W. Sunk. kulk. mažiausio ugnies vieneto sudėtis ir organizacija. MŽ. 33/96.

Špokevičius. Aerofotografijos vartojimas taktikos reikams. MŽ. 33/96.

Traksmann, A. Estų kariuomenės kariško auklėjimo ir mokymo pagrindiniai klausimai. MŽ. 33/97.

Ulp. Kokie turi būti aviacijos žvalgo pranešimai. MŽ. 33/96.

36 Socialė apsauga

Karvelienė, V. Motinos ir vaiko globa. NV. 33/3.

Laužikas, J. Defektingi vaikai ir jų globa. DS. 33/2.

Ruseckas, P. Mokytojai ir beturčių mokinių šelpimas. Sv. 33/3.

37 Švietimas. Auklėjimas

Augustauskas, V. Aukštesnieji pedagoginiai kursai. TM. 33/6.

Augustauskas, V. Tautinio ugdymo linkmė Skandinavų mokyklose. TM. 33/5.

Čepėnas, J. Prie mokyklų reformos. NR. 33/117.

Gobinėlis, S. Auklėjamieji elementai matematikoje. TM. 33/5.

Grigonis, M. Dešimt pedagoginių įsakymų, mokytojams visuomet žinotinų. TM. 33/5.

Yla, St. Priešmokyklinis auklėjimas ir vaiku darželiai. Rts. 33/55—57.

Koppersas, W. Auklėjimas primityvinėse tautose. Vrs. 33/3. 4.

Laužikas, J. Austrijos mokyklų sistema. MiG. 33/2.

Mikeliūnas, J. Mokymo ir mokymosi tikslai. LM. 33/3.

Mikulėnas, D. Mokinių darbų klaidos ir kova su jomis. LM. 33/4, 5.

Murka, J. Pradedamasis amato mokslas. TM. 33/7.

Račkauskas, M. Klasikinės kalbos ir mokykla. TM. 33/5.

Roemeris, M. Politinių mokslų mokyklos Lietuvoje reikalu. NR. 33/114.

Soblys, V. Mokyklos reforma ir mokytojai. LA. 33/78.

✓ **Vabalas-Gudaitis.** Pedagoginės sistemos savoka ir reikšmė. TM. 33/5.

✓ **Vaitiekūnas, L.** Visuomeninio auklėjimo teorija. TM. 33/6.

✓ **Valentinavičiūtė, P.** Lietuvos studentės tipas. Akd. 33/4.

✓ **Vetusius.** Fašistinė studentija. Akd. 33/4, 5.

Zimanas, G. Herbarizavimo mokymai ir auklėjamoji reikšmė. MiG. 33/2.

Žukas, J. Amatų mokslas svetur ir pas mus. TM. 33/6.

38 Prekyba. Susisiekimai

Arongauzas, J. Der Hafen von Klaipėda im Jahre 1932. WI. 33/5.

Dervianskis, V. Kaip padidinti mūsų krašto kiaušinių eksportą. TŪ. 33/2.

Dušnickis, Z. dr. Eksporto plėtimo reikalu. TŪ. 33/2.

L'activite du port de Klaipėda. IE. 33/6.

Purickis, J. Mūsų eksportas 1932 metais. TŪ. 33/2.

Šalčius, P. Mėsos ir bekono gamyba ir eksportas 1932 m. TŪ. 33/3.

Šimoliūnas, J. Šventosios uostas kitados ir šiandien. GD. 33/1.

Zabielavičius, J. Sviesto gamyba ir eksportas. PGŪ. 33/2.

39 Etnografija

Bugailiškis, P. Senovės kulimas (etnografinis šikcas). ŠM. 33/4.

Buračas, B. Užgavėnės Žemaičiuose. Trm. 33/9.

Etnografinėi medžiagai rinkti programa. ŠM. 33/4.

Krėvė-Mickevičius. Krikštynų apeigos Dzūkijoje. MT. 33/VII.

Krėvė Mickevičius. Mūsų paukščiai padavimuose. MT. 33/VII.

Kuo galima padėti kraštotyros darbui. ŠM. 33/4.

Liaudies medicina. ŠM. 33/4.

Mickevičius, J. Žemaičių vestuvės. MT. 33/VII.

Pušaitė, M. Užgavėnių Katrė Žemaičiuose. NR. 33/113.

Slavinskas, K. Liaudies melodijų rinkiniai ir rinkimas. MT. 33/VII.

Tautosakos medžiaga. ŠM. 33/4.

40 Kalbamokslis

Balčikonis, J. Kokius žodžius rinkti. Vrs. 33/3.

Balčikonis, J. Rinktiniai žodžiai. Vrs. 33/4.

Blusys, M. Šis tas apie vietovardžius. LM. 33/3.

Čiurlionienė, S. Apie vertimus. GK. 33/2.

Dabušis, S. Dėl kumščiasvydžio, „ledo ripkos“ ir kitų sporto įvardų, arba terminų. KKS. 33/11.

Jonikas, P. Mūsų rašom. kalb. ugdymas ir taisyms. Ždn. 33/2.

Jonikas, P. Nedarkykime vietovardžių! GK. 33/3.

Kalbininkas. „Ledo ripka“. LA. 33/51.

Kamantauskas, V. Trūkstamasis žodynas. GK. 33/2.

Kriščiūnas-Jovaras, J. Arklo dalių pavadinimai. ŠM. 33/4.

Kusa, J. Keli pastebėjimai del „Gimtosios kalbos“. Akd. 33/5.

Labokas, J. Gintaras ar gintaras. GK. 33/2.

Mašiotas, P. Dėl dviskaitos. GK. 33/2.

Račkauskas, M. Kalbos piktžolės. GK. 33/2.

Riauka, V. Dėl mūsų slaviškų, su galūnėmis —skis (—skas) ir —vič pavardžių. Rts. 33/74.

Talmantas, J. Svetimųjų žodžių kirčiavimas. GK. 33/3.

Zimanas, G. Dėl veikėjo ir veikiamojo dalyko kilmininkų vietos sakinyje. GK. 33/2.

Zimanas, G. Keletas pasiūlymų teisininkams jų terminologijos reikalu. GK. 33/3.

52 Astronomija

Dovydaitis, Pr. Meteorai ir meteoritai. GD. 33/2

Slavėnas, P. Astronominio pasaulėvaizdžio raida. NR. 33/115—118.

Slavėnas, P. Kaip susidarė mūsų kalendorius. GD. 33/2.

Slavėnas, P. Visatos plėtimasis. Klit. 33/2.

Sleževičius, K. Lietuvoje vėl nukrito meteoritų. GD. 33/2.

Stanišauskas, J. inž. Miestų nuotraukos ir planai. Sv. 33/2.

53/54 Fizika. Chemija

Dovydaitis, P. H₂O — vandens paslaptys. Ksm. 32/7—12.

Končius, I. Vandens savybių pakrikimas. Ksm. 33/7—12.

55 Geologija

Bačelis, Z. Vanduo Lietuvos dirvose ir jo tvarkymas. Ksm. 32/7—12

Baublys, B. Melioracijos skyriaus hidrometriniai tyrinėjimai. Ksm. 32/7—12.

Baublys, R. Žiemos nuotakio skaičiavimo klausimu. Ksm. 32/7—12.

D., Pr. Vandens problema Olandijoje. Žmogaus kovų su vandeniu istorijos žiupsnelis. Ksm. 32/7—12.

Dovydaitis, Pr. H₂O. Žiupsnis populiarių žinių apie vandenį įvairiais atžvilgiais. GD. 32/11—12.

Dovydaitis, P. Žemės ir Kosmo vanduo bei ledas Ksm. 32/7—12.

Gaidamavičius, P. Virvyčios aukštupio baseino hidrografija. Ksm. 32/7—12.

Kolupaila, S. Nemuno nuotakis per 121 metus (1812—1932). Ksm. 32/7—12.

Mižutavičius, L. Lietuvos hidrometrinis biuras per 10 metų. Ksm. 32/7—12.

Olšauskas, S. Vandens apykaita. Ksm. 32/7—12.

Pakuckas, Č. Žemės apledėjimas dabartyje ir praity. Ksm. 32/7—12.

Slavėnas, P. Žemės sukimasis ir jo poveikis upėms. Ksm. 32/7—12.

Svedrup, H. Okeanų srovės ir Europos apledėjimas. Ksm. 32/7—12.

Stanišauskas, J. Aktualios vandens ūkio problemos kitur ir pas mus. Ksm. 32/7—12.

58 Botanika

Dagys, J. Apaščios upės pievos. BSR. 33/III.

Grybauskas, K. Vaistiniai augalai Universiteto Botanikos sode. FŽ. 33/2.3.

Melamedaitė, C. Parazitiniai grybai surinkti Lietuvoje 1931 m. BSR. 32/II.

Regel, C. Das Herbarium Pabreza. BSR. 32/II.

Regel, C. Miscellanea ex Rossia septentrionali botanica. BSR. 32/II.

Regelis, K. Pabrėžos herbarijus. BSR. 32/II.

Regel, C. Plantarum novarum index. BSR. 32/II.

Regelis, K. Vytauto Didžiojo Universiteto Botanikos sodas, muzėjus ir kabinetas 1931 m. BSR. 32/II.

59 Zoologija

Čeraška, L. Linmarkų vandens veikimas žuvims. Ksm. 32/7—12.

Elisonas, J. Karpis (Cyprinus carpio). MK. 33/9.

Elisonas, J. Lynas (Tinca vulgaris). MK. 33/14.

L., T. Antys. Mdž. 33/16.

61 Medicina

Ambraziejūtė - Steponaitienė A. Storųjų žarnų kilpos interpozicijos po dešiniąją diafragmą atsitikimas. Mdc. 33/1.

Avizonis, P. V. D. Univ-to akių klinikos 1931 m. apyskaita. Mdc. 33/1.

Celkys-Morkūnas, J. Anemijos ir dietoterapijos klausymu. Mdc. 32/12.

Damaševičius, A. Gynekologijos — akušerijos draugijų bei sekcijų steigimo klausymu. Mdc. 32/12.

Goldbergas, T. Nauja metodė cystoskopijai palengvinti esant fistula vesico-vaginalis. Mdc. 33/1.

Grigelis, A. Nusinuodijimai ir kova su jais Mdc. 33/1.

Kazlauskas, P. Akių pakenkimas dagiais. Mdc. 33/2.

Kronzonas, A. Ekzema vaccinatum atsitikimas. Mdc. 33/2.

Laurinavičius, S. ir Koganas, L. VIII-oji tarptautinės prieštuberkuliozinės sąjungos konferencija. Mdc. 33/2.

Mačiulis, S. Cysta ligamenti lati atsitikimas. Mdc. 33/1.

Mačiulis, S. Latvijos gydytojų ir dantų gydytojų III-sis kongresas. Mdc. 32/12.

Mačiūnas, J. Dėl istatymo projekto kovai su veneros ligomis paskelbto š. m. „Medicinos“ Nr. 4. Mdc. 32/12.

Nasvytis, M. Robertas Kochas ir tuberkuliozės problema. Mdc. 33/1.

P-ikas, A. Kas tai yra pH? Jo esmė ir reikšmė medicinai. Mdc. 33/2.

Kairiūkštis, J. Bronchinės astmos gydymas benzinolio preparatais. Mdc. 33/2.

Sidaravičius, B. Dermatitis ex primula atsitikimas. Mdc. 33/2.

Šimoliūnienė. Dispanseris — istaiga, globojanti sergančius tuberkuliozu. DS. 33/2.

Tallat-Kelpša, F. Dėl greitosios pagalbos organizavimo apskrčiuose. Sv. 33/2.

Tercijonas, V. Nauji vaistai prieš vaikų ascariasis. Mdc. 32/12.

Trečiokas, J. KMLK. veneros ligų gydymas 1932 m. DS. 33/2.

Zarcinas, V. M. Buscaino reakcija ir jos modifikacija. Mdc. 33/1.

619 Veterinarija

Jašinskas, K. v. gyd. Tešmens uždegimas, arba mastitas. ŽU. 33/2.

62 Inžinerija

A. B. Š. Lietuvos upių vandens energija. Ksm. 32/7—12.

Barnes, H. Ledų inžinerijos mokslas. Ksm. 32/7—12.

Čiurlys, J. Automatricos. TiŪ. 33/5.

Dragašius, J. Naujai pastatyti tiltai Lietuvoje. Sv. 33/3.

Garšva, B. Saugumo priemonės prieš nelaimingus atsitikimus nuo elektros. TiŪ. 33/5.

Jakovickas, A. Rytų Prūsų elektrifikacija. TiŪ. 33/5.

Kripas, M. Naujieji Geležinkelių Valdybos garvežiai ir vagonai. TiŪ. 33/5.

Mačiūnas, A. Didžiosios Lietuvos elektros gamyklos. TiŪ. 33/5.

Mačiūnas, V. Tiltų standardizacija. Sv. 33/2.

Mošinskis, V. Lietuvos kūro klausimu. TiŪ. 33/5.

Novickis, A. Urbanizmas. Sv. 33/2.

Šulcas, P. Laivų statybos plėtojimosi trumpa istorija. Ksm. 32/7—12.

Šimkus, J. Azotinių žemės trąšų gamyba. TiŪ. 33/5.

Vizbaras, F. Kauno pašto rūmai. TiŪ. 33/5.

63 Žemės ūkis

Krikščionas, J. ir Kregždė, J. Naujoviškas kiaulidės įrengimas. ŽŪ. 33/2.

Mastauskis, S. Cukrinių (ir pašarinių) runkelių gadiniojai — nematodos. ŽŪ. 33/2.

Petraitis, J. Palmių ir kokoso išspaudų veikimo bandymas. PGŪ. 33/3.

Stanišauskas, J. inž. Melioracinės sąjungos ir jų reikšmė Lietuvos žemės ūkiui. ŽŪ. 33/2, 3.

Tiškus, V. Jaunųjų ūkininkų rateiliai Lietuvoje. ŽŪ. 33/3.

Vilkaitis, V. prof. Gumbagrybis kopūstinis. ŽŪ. 33/3.

70 Menas

Basevičius, V. Pabaltijo valstybių meno vienybės idėjos reikšmė. MiG. 33/3.

Bičiūnas, V. Vilniaus katedros gobelenai. LA. 33/57.

Galaunė, P. Dėl straipsnio „Svarbus meno radinys Kauno kun. seminarijos bibliotekoj“. LA. 33/46.

Galaunė, Paulius. Maironio vardo muziejaus reikalu. LA. 33/46.

Mušaitis, A. M. K. Čiurlionies kūryba ir kaip ją reikia suprasti. LA. 33/72.

Veisbartas, J. Dvi parodos Kauno meno galerijoje. Vrs. 33/3.

Veisbartas, J. Japoniškos graviuros. Vrs. 33/3.

78 Muzika

Bertulis, J. Majorinių gamų mokymas. MB. 33/2.

Budriūnas, A. Muzikos istorija. MB. 33/2.

Budriūnas, M. Muzikos išraiškos priemonės. MB. 33/2.

Karosas, J. Mūsų chorų tobulinimo priemonės. MiT. 33/3.

Žadeika, V. Senovės lietuvių muzika. MiT. 33/3.

792 Teatras

Akuraters, J. Latvių teatras. MiT. 33/3.

Meirūnas, V. Lietuviška opera „Gražina“. Vrs. 33/3.

Paleckis, J. Maskvos ir Leningrado teatruose. M7D. 33/93.

Steponavičius, V. Dėl teatro ir aktorijos ideologijos. NR. 33/116.

Šaltenis, J. A. Meno keliai provincijoje. MiT. 33/3.

Uksip, A. Atsiradimas ir augimas estų teatro. MiT. 33/3.

796 Kūno kultūra

Gvildys, V. Prižiūrėjime čiuožimą. TM. 33/6.

Juodvalkis. Skersai krašto. KKS. 33/3.

Svilas, K. Šaulio sportsmeno psichika. Plc. 33/5.

799 Medžioklė

Naujas italų medžioklės įstatymas. Mdž. 33/16.

Urb., P. Šūvis i lapę. 33/16.

80 Literatūra

Ang., St. Kova dėl literatūros žurnalo. Skn. 33/3.

Bbr., B. Nuvalyk gatves — jaunimas pasirodys. Skn. 33/3.

Brazdžionis, B. Petro Karužos poezijos motyvai. NR. 33/117.

Galinis, T. Turgenevas. (50-tis metų mirties sukaktuvių proga). ŠK. 33/2.

Gobis, J. Kūrybinis grožis ir moralinis gėris. Ždn. 33/2.

Jasiūnas, A. Poezijos likimas. Akd. 33/6.

Kaės. Lirika Kazimiery Ilakowiczówny (Próba charakterystyki). Isk. 33/2—3.

Kasakaitytė, M. Stanislovas Vyspianskis. NR. 33/118.

Konstruktivinės kritikos keliu. NR. 33/114.

Krėvė, V. Dėl „N. Romuvos“ poleminių priemonių. Skn. 33/3.

Kukis, A. Mūsų vaikų literatūra. Eilėraščiai. Rts. 33/53.

Lindė-Dobilas, J. Literatūros metodika. Akd. 33/4—6.

M. M. Apie komizmą ir komedią. ŠK. 33/2.

M., M. Iš literatūros teorijos ir istorijos. ŠK. 33/3.

Meirūnas, V. Apie „Skynimus“. Vrs. 33/3.

N., P. M. Gustaičio lyrika. At. 33/2

Radžvilas, J. Hamleto socialiniai pagrindai. Klt. 33/2.

Radžvilas, J. Kunigo romanas. Klt. 33/3.

Srg., B. Gyvenimiškumas ir tautiškumas literatūroje. Akd. 33/4

Stakauskas, J. Mūsų kėstutinė literatūra. Vrs. 33/4.

Serkšnas, A. Vydūno kūryba ir jo ugdomoji reikšmė. LM. 33/3.

Žadavainis, J. Senoji ir naujoji poezija. ŠK. 33/2.

9 Istorija

Banionis, K. Panevėžio mokyklos prieš 30 metų. MK. 33/8.

Braziulis, A. Dr. J. Basanavičius Varnoje. (Iš bulgarų artisto P. Raičovo atsiminimų). MV. 33/6.

Butkus, Jon. Napoleono armija, karininkai ir Sasnavos žydaitė (iš metraščių ir žmonių pasakojimų). IMN. 33/11.

Butkus, St. Suomiams bruzdant (Mano atsiminimai iš rusų kariuomenės Murmane). Krs. 33/14.

Dovilas, J. Atsitikimai iš senenos Praeities surišti su Pamarių Kraštu. LK. 33/53—55.

Dučinskas, J. Iš atsiminimų apie pašto valdybos kūrimąsi. PŽ. 33/3,4.

Elisonas, J. Mano atsiminimai iš darbuotės Lietuvių karininkų sąjungoje Rusuose (1917 ruduo — 1918 žiema). MK. 33/7—12.

H. B. Godžių akių tykoma žemė (syetimšalių kolonizacija Lietuvoje). NŽ. 33/6.

Jakštas, J. Popiežiaus primato plėtojimasis iki V amž. Vrs. 33/3.

Kumšlytis, L. Gondingos senovės liekanos. ŠM. 33/4.

Kumšlytis, L. Jazdaičių dvaras. ŠM. 33/4.

Kumšlytis, L. Plungės miesto senovės liekanos. ŠM. 33/4.

Lappo, I. Liublino unija ir Lietuvos valstybė. Vrs. 33/4.

Lietuvis, A. Lietuvos darbininkų judėjimo istorija sąryšy su Lietu-

vos valstybės atgimimo judėjimu. Klt. 33/2,3.

Lipnickas, Stp. Iš mažų dienų atsiminimų (1904—1905 m.). Trm. 33/13.

Matijošaitis, J. Prieš 15 metų. Iš rengiamos spaudai knygos „Kun. Mykolas Krupavičius“. Rts. 33/55, 57, 72, 75, 77.

Mažytis, P. Žagarės praeitis. Sv. 33/2.

Mekas, K. Pastoviųjų kultūros paminklų registracija ir aprašymas. ŠM. 33/4.

Natkevičius, L. Lietuvių kariuomenės dalių Rusijoje steigimo 15 metų sukakties proga. LA. 33/46.

Naujokas, J. Aprašymai Senovės Atsitikimų ir Nusidavimų iš Kaimų šiaurėj nuo Priekulės. LK. 33/52.

Radus Zenkavičius, L. Didžiojo karo atsiminimai. LA. 33/75, 78.

Ruseckas, P. Kariškos lietuvių dalys Rusuose. Krs. 33/8—10.

Smailys, A. Napoleono kalnas. PB. 33/8.

Stakauskas, J. Kryžiaus karai prieš žemaičius XIII-me amžiuje. Vrs. 33/3,4.

Šiauliai prieš 15 m. ŠL. 33/8.

Tarvydas, B. Šiaulių Kraštotyros Dr-ijos archeologiniai tyrinėjimai 1932 m. ŠM. 33/4.

Umbras, K. Sumanymas įsteigti lietuvių kalbos katedrą Vilniaus universitete XIX amž. pradžioje. MV. 33/7.

Vileišis, V. Vokiečių kolonizacijos planai. Akd. 33/6.

Volteris, E. prof. Alkiai ir alkviets. Lietuvos šventovės ir jų vadinimas. Akd. 33/4.

Volteris, E. Vytauto Didžiojo laikų laidotuvės ir žmonių aukojimas. Akd. 33/6.

91 Geografija

Barkauskas, P. Kelionė Anglijon. Sv. 33/2,3.

Dovydaitis, P. Jūros reikšmė tautų gyvenimui. Ksm. 32/7—12.

Kolupaila, S. Lietuvos ežerai. Ksm. 32/7—12.

Kolupaila, S. Mūsų vandens kečiai. SA. 33/4.

Pakštas, K. Baltijos jūra. Jos fininės geografijos keli bruožai. Ksm. 32/7—12.

Pryšmantas, V. Olaus Magnuso „Carta Marina“ (Lietuvos vaizdas XVI-jo šimtmečio kartografijai). LA. 33/75.

Syrokmlė, Vl. Nemunas nuo versmių iki žiočių. GD. 32/11—12.

Š-las. Salakas — sakalas. ZK. 33/10.

Žemaitis, S. Waterloo kautynių laukuose. Krn. 33/3.

92 Biografijos. Nekrologai

Lietuviai

Plačėnis, K. A. a. Liudos Adomavičiūtės atminimui. PŽ. 33/3.

Dvi mirties aukos: dr. Domas Aleksandravičius ir menininkė Jadvyga Petrauskienė. Rts. 33/79.

● **Pranas Dašildė** publicistas-jubilatas. 1908/IV/14 — 1933/IV/14. LA. 33/85.

Kaimynas, T. Prov. Vladas Grudzinskas. FŽ. 33/2.

Staugaitis, J. Vėlinių d-rą Povilą Kaičiūškį atsiminus. Mdc. 32/12.

Šatas, J. A.†A. kun. Kasparavičius. ŠL. 33/7.

Bukelis, Petras. Kun. kleb. Stasys Kurliandskis (Jo 40 metų kunigavimo jubiliejaus proga). ŠL. 33/11.

R. D-ras J. Linskas. Mdc. 32/12.

Randamonis, A. Putvinskis — politikas ir žmogus. Trm. 33/9

J. P. A. a. L. Raškauskienė. LA. 33/84

Strazdas-Jaunutis, J. Mirė knygnešė Pranė Skudutyčia. NR 33/113.

Merkelis, A. Kun. dr. Tuma-Vaižgantą iš Vytauto Didžiojo bažnyčios palydint. LA. 33/46

Merkšaitis, J. Vilkaviškyje tebegyvena penki gana žymūs knygnešiai. LA. 33/69

Grigonis, Matas

Elisonas, J. Pn. Matui Grigonui, jo 25-ųjų metų pedagoginės darbuotės sukaktuvių proga, pagerbti (Atsiminimų truputis). MK. 33/9

Grigonis, M. Mokytojas Matas Grigonis pats apie save. Žvt. 33/5

Janauskas, St. Gerąjį mokytoją prisiminus (M. Grigonio 25 metų pedagoginio darbo sukakties proga). MK. 33/9

Kecorius, K. Mato Grigonio 25 metų pedagoginio darbo sukaktis. PB. 33/13

Merkelis, A. Didysis darbininkas (M. Grigonio 25-rių metų pedagoginio literatūrinio ir sceninio darbo sukakties proga). LA. 33/51

Šalučka, J. Matas Grigonis-Gojėlis. (Jo pedagoginio ir literatūrinio darbo 33-rių metų sukaktuvių proga). TM. 33/5

Žirgulis, K. Pasikalbėjimas su M. Grigoniui. NR. 33/115

Jaunius, Kazimieras

Daugėliškis, A. Prof. kun. Kazimieras Jaunius (25-rių metų sukakties proga). LA. 33/56

G., J. Prof. Kun. Kazimieras Jaunius. ŠK. 33/3

Salys, A. Kazimieras Jaunius. Vrs. 33/4

Karuža, Petras

Brazdžionis, Bern. Poeto Requiem aeternam [Petras Karuža]. Akd. 33/5

Jurkynas, Matas. A. a. poetas Petras-Antanas Karuža. Pvs. 33/6

Senkus, J. Petras Karuža. 1906. IV. 27. — 1933. III. 15. AS. 33/3

Tyrolis, A. Atsiminimai apie a. a. P. Karužą. AS. 33/3

Vaičiulaitis, A. Petras Karuža. Ždn. 33/3

Vaičiulaitis, A. Petras Karuža. 1906. IV. 27 — 1933. III. 15. Rts. 33/61

Matulionis, Povilas

Dovalga, P. A. a. prof. Povilą Matulionį minint. NR. 33/117.

Kraniauskas, V. Pirmojo Ž. Ū. Akademijos Rektorius paminėjimas. Vrs. 33/4

Tiškus, V. Prof. dr. Povilas Matulionis. Akd. 33/5

Pietaris, Vincas

Domeika, Adomas. Dėl str. „D-ras Vincas Pietaris“. Rts. 33/43

N. K. Pastabos dėl p. A. Domeikos „Rektifikacijos“ apie dr. V. Pietarį. Rts. 33/77.

Prapuolenis, Kazimieras

Merkelis, A. Kan. Kazimieras Prapuolenis 75 metų. LA. 33/49

Mirė „Lenkų apaštalavimo Lietuvoje“ autorius kun. Kazimieras Prapuolenis. LZ. 33/87

Strazdas (Drazdauskas), A.

Balčiūnas, J. Vargdienių dainius. Antano Strazdo 100 m. mirties sukaktį minint. Krs. 33/14

Giedraitis, K. Pilkosios vargenos dainius. (Kun. Strazdo mirties 100 metų sukaktuvių proga). Krd. 33/4

Kelmas, Herm. Kun. Ant. Strazdas, 1833—1933 m. LA. 33/82

Mūsų žmonių dainius. Kun. A. Strazdo-Strazdelio 100 metų mirties sukaktuvėms. Trm. 33/14.

Vydūnas (Storost, V.)

Daujotas, L. Dr. Vydūnas (Jo 65-rių m. amžiaus sukakčiai paminėti). JK. 33/13

Vykontas, Stp. Vydūnas 65 metų amžiaus sukakties proga. LA. 33/66

Svetimšaliai
A. N. Jonas Endzelynas (60 metų sukakties proga). LA. 33/45
Soblys, St. Montenis [De Montaigne]. (Jo mirties 400 metų sukaktuvių proga). TM. 33/7.
De Kruiſ, P. Louis Pasteur. Ždn. 33/2, 3.

013=91.92 LIETUVIŲ BIBLIOGRAFIJA

I. Knygos — Livres

Argentina

— **MALATESTA, ENRIKO** — **Valstiečių pasikalbėjimai**. Buenos Aires, „Darbininkų Tiesa“. 1932. 62 p. (323/1933.užs.3) ●

Brazilija

— **Brazilijos lietuvių darbininkų Kalendorius 1930 metams**. Sao Paulo, „S. L. B.“ 1930. 72 p. iliustr. 23×16. (059/1933.užs.4) ●

Čekoslovakija

— **KONCEVIČIUS, I.** — **Maldu Rinkinėlis**. Maldaknygė lietuviams katalikams. Sudarė ir išleido kun. I. Koncevičius. Trečiasis patobulintas leidimas 1927 m. Printed in Czechoslovakia. 336 p., iliustr. 11×7. (243:282/1933.užs.5) ●

Gudijos Tarybų Socialistinė Respublika

— **ŽALIONIS, V.** — V. Žalionis. **Audringosios jėgos**. Eilės ir poemos. Minskas, Baltarusijos valstybinė leidykla Lietuvių sekretorius, друкарня імя Сталина. 1932. 152 p., su autoriaus portretu. 22×14, 5. 3.000 egz. Rub. 1,80, apdarai Rub. 0.20. Pastaba: 2 pusl.—Redaktorius P. Vilūnas. Techniškas redaktorius Karpinavičius. Viršelio IV pusl. — На Літоўскай мове В. Жаленіс Мяцэжныя сілы. Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі Менск 1932 (891. 92 — 1 / 1933. užs. 6.

Šiaurės Amerikos Jungtinės Valstybės

— **„Keleivio“ Kalendorius 1930 metams**. South Boston, Mass. Spauda ir lėšomis „Keleivio“. 1930. 96 p., iliustr. 23×15. \$ 0,50 (059/1933.užs.7) ●

— **KONCEVIČIUS, J.** — **Pamaldų vadovėlis**. Sudarė ir išleido kun. J. Koncevičius. Mt. Carmel, Pa. 1929. Printed in U. S. A. 64 p. 12,5×8. (23.282/1933.užs.8) ●

— **KONCIUS, J. B.** — **Sodaliečių vadovėlis**. Parengė Kun. J. B. Koncius, S. T. D. Chicago, Ill., Šv. Kazimiero seserų leidinys, „Draugas“ publishing Co. 1932. 104 p. 11×6,5 (243:282/1933.užs.9) ●

— **KONCIUS, J. B.** — **Trumpas katekizmas**. Vadovėlis pradžios mokykloms ir pirmai vaikų išpažinčiai. Parengė kun. J. B. Koncius, S. T. D. Devintas pataisytas leidimas. Printed in United States of America. 1932. 68+3 nenum. + 1 balt. p. 18×12,5 (243:282/1933.užs.10) ●

— **Švento Kazimiero Parapijos Jubilėjaus Atmintis**. Sioux City, Iowa. [1926]. 55+1 balt. p., iliustr. 28×20,5. Turinys: Saint Casimir; Patron Saint of Sioux City Parish, Gave Up Throne for Religions Service. Lithuania and Her People. Lithuanian People of Sioux City. Martha, Martha. The Parechial Schooll. Klerikas J. Zabulionis Istorija Lietuvių Rymo — Katalikų Šv. Kazimiero Parapijos, Sioux City, Iowa (282/1933.užs.11) * Anglų ir lietuvių kalba * ●

— **KARALIUS, A. J. Dr.** — **Namų daktaras**. Įvairūs susirgimai; ligos; ligų gydymas; receptai; praktiški patarimai. Parašė Dr. A. J. Karalius Autorius „Lyties Mokslo“, „Vyras“ ir kt.; Vertėjas „Draugijos ir organizmų evoliucija“, „Moralybės išsivystymas“ ir kt.; Narys „American Ass'n. for Advancement of Science“; rašytojas sveikatos klausimais įvairiuose laikraščiuose; literatas; Medicinos Daktaras. Chicago, Illinois, leidėjas Kompozitorius Antanas Vanagaitis „Margutis“, Capitol Press (Inc.) 1930. 174+1 skelb.+1 balt. p. 21,5×14,5(61(023)/1933. užs. 12) ●

— **GINTALAS, N.** — **Šventadarbiai**. Vieno veiksmo tragedija iš kovų už spaudos atgavimą. Parašė N. Gintalas. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“. 1930. 35+1 balt. p. 20×13. \$ 0,25 (891.92—21/1933.užs.13) ●

— **GROMOV, M.** — **Karas Lietuvoj.** Parašė M. Gromov. Vertė D. M. Šolomskas. Brooklyn, N. Y., dienraštis „Laisvė“. 1933. 223+1 balt. p. 19,5×13. (891.7=91.92—3/1933.užs.14) ●

— **JOKUBAITIS, A. J.** — Parašė A. J. Jokubaitis. **Svetimøj padangėj.** Pasaulio verpetuose. Knyga Gyvenimo Kelių — Sielos Stygos, Eilių Dėžutė... Pirmieji bandymai buvę veikalas „Skambančios Stygos“ ir šis leidinys dalis antra. Papuošta su daugeliu dailės paveikslais. Perdalinta ant šešių skyrių. Boston, Mass.; autorius, „Sandaros“ spauda. 1919. 200 p., iliustr. 25×18,5. 5.000 egz. \$ 2,00 (891.92—1/1933.užs.15) ●

— **KARPAVIČIUS, K. S.** — **Baudžiauninkė.** Keturių veiksmų Melodrama iš Baudžiosvos Laikų. Parašė K. S. Karpavičius. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“, 1931. 76+4 skelb. p. \$ 0,50 (891.92—23/1933.užs.16) ●

— **KARPAVIČIUS, K. S.** — **Du broliai.** Istorinė apysaka. Parašė K. S. Karpavičius. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“. 1930. 39×1 balt. p. 19,5×13,5. \$ 0,15 (891.92—32/1933.užs.17) ●

— **KARPAVIČIUS, K. S.** — **Klajunas.** Istorinė apysaka iš Kestučio—Algirdo Laikų. Parašė K. S. Karpavičius. Cleveland, Ohio, spauda ir lėšos „Dirvos“, 1932. 229+3 balt. p. 19×13. (891.92—3/1933.užs.18) ●

— **KARPAVIČIUS, K. S.** — **Palangos Ponaitis.** Trijų veiksmų komedija (Antra iš serijos: Amerikiečių prietikiai Lietuvoje Litų gadynėje). Parašė K. S. Karpavičius. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“. 1929. 72 p. 19,5×13. \$ 0,50 (891.92—22/1933.užs.19) ●

— **KARPAVIČIUS, K. S.** **Žental iš Amerikos.** Komedija dviejuose veiksmuose. Parašė K. S. Karpavičius. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“. 1931. 63+1 balt. p. 19×13. \$ 0,50 (891.92—23/1933.užs.20) ●

— **VANAGAITIS, A.** **Vanago plunksna.** Chicago, Ill., Copyright by J. J. Bachunas. 1927. 32 p. 22×9,5 (891.92—7/1933.užs.21) ●

— **VANAGAITIS, A.** — **Vanago snapas.** Chicago, Copyright by J. J. Bochunas. 1928. 32 p. 21×9,5 (891.92—7/1933.užs.22) ●

— **ZOLP, J. J.** — **Kumučių Rojus.** Tragi-komedija keturių veiksmų. Parašė J. J. Zolp. Cleveland, Ohio; spauda „Dirvos“. 1931. 62+2 balt. p. 18,5×12,5. \$ 0,50. (891.92—22/1933.užs.23) ●

II. Periodika — Périodiques

Latvija

1. **Lietuvių Mintys.** 1×mėn. Latvijos lietuvių visuomeninis ir kultūrinis mėnesinis laikraštis. Nr. 1 išėjo 1933. I. 29 d. P: metams Ls. 1,50; atsk. nr. Ls. 0,15. A: Rīgā, Katolu ielā 30, dz. 20. Tel. 38—421. R: Pastaras, A. L: „Laisvė“ ●

Šiaurės Amerikos Jungtinės Valstybės

2. **Meilė (Charity).** 1×mėn. Mėnesinis Laikraštis, pašvestas Švenč. Jėzaus Širdžiai. Nr. 1 išėjo 1933 m. sausio mėn. P: metams \$ 1,00, i Lietuvą \$ 1,50. A: Sacred Heart Monastery, Harvey's Lake. Pa. Alderson P. O. R: Tėvas A. T. L: Švenč. Jėzaus Širdies Meilės kongregacija ●

3. **Studentų Žodis (Students' Word).** Amerikos lietuvių katalikų studentų organizacijos laikraštis. Nr. 1 išėjo 1933 m. sausio mėn. P: metams \$ 2,00, i užsienį \$ 3,00, atsk. nr. \$ 0,20. A: 366 W. Broadway, So, Boston, Mass. ●

016(475) LITUANICA

— **ABRAMOWICZ, WŁADYSŁAW** — Władysław Abramowicz. **Obraz współczesnej poezji litewskiej.** Odbitka z „Kurjera Wileńskiego“. Wilno, Zakłady graficzne „Znicz“. 1932. 14+2 balt. p. 17×10,5. Be viršelio (891.920.9/1933.lit.6) ●

— **KONCEVIČIUS, S. B.** — **Russia's attitude towards union with Rome** (9 the—16 the centuries) by the rev. Joseph B. Koncevičius, M. A. S. T. D. Second edition. Washington, D. C., Canarna Press **New York**, 1927. XXIX+1 balt.+197+1 balt. p. 23×15 (9(47):282/1933.lit.7).

UŽSIENIUOSE LIETUVIŲ AR APIE LIETUVĄ RAŠYTOS DISERTACIJOS

Ž. IVINSKIS

Šito sąrašo uždavinys dvejopas: pirmiausia sužymėti įvairios mokslo sričių disertacijos apie Lietuvą, antra — duoti siokis tokis sąrašas lietuvių disertacijų užsienyje. Pastarasis dalykas išėjo gana nepilnas. Daugelio mokslo darbų, ypač iš filosofijos, teisės, ekonomikos, lietuvių parašytų Šveicarijos, Austrijos ir Belgijos universitetuose, nežinodamas aiškiai jų pavadinimų, negalėjau įtraukti. Man labiausiai rūpėjo duoti kuo pilnesnis sąrašas istorijos disertacijų apie Lietuvą nuo 1918 metų. Čia sutraukta visa, kas buvo galima apie Lietuvą užtikti žurnaluose. 1) Jahresverzeichnis der an den deutschen Universitäten und Hochschulen erschienenen Schriften, Berlin und Leipzig (Walter de Gruyter) ir 2) Bibliographischer Monatsbericht über neu erschienene Schul- Universitäts- und Hochschulschriften, herausgegeben von der Buchhandlung Gustav Fock in Leipzig. (Nebst Autoren und Sachregister).

Svarbu buvo čia paskelbti disertacijos apie Lietuvą, kurios buvo tik mašinėlė parašytos įteiktos (ypač daug jų būta 1920—25 metų laikotarpyje). Čia duota šis tas ir iš kaimynų Latvijos-Livonijos ir Lenkijos istorijos. Disertacijos apie Klaipėdą duotos atskiroje Klaipėdos krašto bibliografijoje (žiūr. „B. Žinių“ š. m. nr. 1).

1. **Andziulytė** Marija (Rugienė). Die Anfänge des Bistums Samaiten (mit einer Untersuchung über den Bericht des Aenea Sylvio de Piccolomini (Papst Pius II) über Litauen. Diss. Fribourg (Šveic.) 1923 (Maschinenschrift).

2. **Avizonis**, Konstantinas. Die Entstehung und Entwicklung der litauischen Adels bis zur litauisch-polnischen Union 1385. Diss. Berlin 1932 (Teildruck). (Pilnas darbas: Historische Studien von Dr. E. Ebering, Heft 223 (174 psl., 8°).

3. **Bakšytė**, Vera. Beitrag zur Geschichte des Kampfes um die Schulsprache in Litauen mit besonderer Berücksichtigung der Zeit der großen Reformen (1855—1864). Memel 1930 (120, 8°). Diss. Königsberg 1931.

4. **Bertuleits**, Hans. Das Religionswesen der alten Preussen mit litauisch-lettischen Parallelen. (Maschinenschrift, 133 psl. 4°). Diss. Königsberg 1922 (1923). Atspausd. žurnale „Prussia“, tom. XXV (1923) psl. 9—113.

5. **Cosack**, Harald. Livland und Rußland zur Zeit des Ordensmeisters Johann Freitag (Teildruck). Berlin 1923 (45, 8°). Diss. Berlin 1923.

6. **Domeikaitė**, Antanina. Die litauischen Volkslieder in der deutschen Literatur. Warupönen bei Schirwindt. Ostpr. 1928. Diss. München 1926 (1929).

7. **Eisenack**, Alfred. Neue Mikrofossilien des baltischen Silurs. I. Berlin 1931. Diss. Königsberg 1931.

8. **Essen**, Werner. Die ländlichen Siedlungen in Litauen mit besonderer Berücksichtigung ihres Bevölkerungsverhältnisses. Kaunas 1930 (133 psl. 4°). Diss. München 1929 (1930).

9. **Foelkersahm**, Hamilcar, Baron. Die Entwicklung der Agrarverfassung Livlands und Kurlands und die Umwälzung der Agrarverhältnisse in der Republik Lettland. (Maschinenschrift) XVI+174, 4°. Diss. Greifswald 1923.

10. **Glabisz**, Leonard. Die Agrarverhältnisse in Polen des 16. Jhs. Diss. München 1930 (266, 8°).

11. **Gomer**, Albert. Beiträge zur Kultur- und Sozialgeschichte der litauischen Judentums im 17 und 18. Jh. Bochum 1930 (67, 8° 3 Karten). Diss. Köln 1930.

12. **Grigat**, Martin. Die Memelniederung. Die Natur des Landes. Königsberg 1931 (163, 8°). Diss. Königsberg 1930 (1931).

13. **Grisebach**, H. Das polnische Bauernhaus. Diss. Berlin 1917 (98 psl.+18 tab., 88 braiz., 4°).

14. **Heidrich**, Karl. Die deutsche Kolonisation in Polen im Mittelalter. (Maschinenschrift). Diss. Breslau 1926.

15. **Heinl**, Karl. Fürst Witold von Litauen in seinem Verhältnis zum Deutschen Orden in Preussen während der Zeit seines Kampfes um sein litauisches Erbe 1382—1401. Diss. Berlin 1925. Spausdinta in „Historische Studien“ von Dr. E. Ebering, Heft 165 (Berlin 1925).

16. **Heinrich**, Gertrud (Mortensen). Beiträge zu den Nationalitäten und Siedungsverhältnissen von Pr.-Litauen. Berlin 1927 (87, 8°). Diss. Königsberg 1923.
17. **Horn**, Werner. Die Bewölkungsverteilung in Ostpreussen und ihre Veränderungen. Königsberg 1931 (XI+144, 1 Kt., 8°). Diss. Königsberg 1931.
18. **Jeck**, Karl. Geschichte der baltischen Landverfassung und ihre Umwälzung durch die Landordnung in Estland und Lettland 1919/1920. (Autogr.) 190 psł. 4°. Diss. Würzburg 1931.
19. **Jungier**, Victor Gustav Georg. Grundfragen des litauischen Holzexports (Maschinenschrift). XXIII+146 psł., 4°. Diss. Freibrg 1. B. 1921 (1925).
20. **Ivinskis**, Zenonas. Geschichte der Entstehung und Entwicklung des Bauernstandes in Litauen. Beiträge zur sozialen und wirtschaftlichen Entwicklung des Bauernstandes in Litauen im Mittelalter. Diss. Berlin 1932 (Maschinenschrift), psł. 192+96). Išeina 1933 metais.
21. **Kairiūkštytė**-Jacynienė, Halina. Pažaislis, ein Barockkloster in Litauen. Diss. Zürich 1928 (173+78 Taf., 4°) (Atp. iš „Tautos ir Žodžio“).
22. **Karvelis**, Petras. Die Agrarreform in Litauen (Maschinenschrift). 142 psł. 4°. Diss. Breslau 1923.
23. **Kaupas**, Vladas. Die Presse Litauens unter Berücksichtigung des nationalen Gedankens und der öffentlichen Meinung. Diss. München 1932.
24. **Kentmann**, Ruth. Livland im russ.-lit. Konflikt. Die Grundlegung seiner Neutralitätspolitik 1494—1514. Reval 1929 (79, 8°). Diss. Marburg. 1929.
25. **Kliausis**, Ignaz. Die Kirchenpolitik in Litauen unter Jogaila und Vytautas (1377—1421). Diss. Graz 1929 (VII+117). (Maschinenschrift.).
26. **Kleeberg**, Gerhard. Die polnische Gegenreformation in Livland. Diss. Leipzig 1931 (VIII+128, 8°) (Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte. Jahrg. 49, Heft 2).
27. **Kraemer**, Ernst. Die Sprache der Postilla Lietuviszka vom Jahre 1600 (Maschinenschrift). 72 psł. 4°. Diss. Leipzig 1927.
28. **Krasauskaitė**, Marija. Die litauischen Adelsprivilegien. Diss. Zürich 1927 (70, 8°).
29. **Krause**, W. Wortstellung im Altindischen, Avestischen, Litauischen und Altnordischen. Diss. Göttingen 1921 (55, 8°).
30. **Krikschtschunas**, Jurgis. Bedingungen des Zuckerrübenbaues in Litauen, geprüft durch eigene Versuche. (Maschinenschrift). 150 psł. Diss. Halle 1924.
31. **Kuscha**, Franz. Die Zucht des schweren Pferdes in Ostpreussen. Diss. Gießen 1931 (47, 8°).
32. **Kulszewski**, Ewald. Die litauische Agrarreform. (Maschinenschrift). 126 psł. 4°. Diss. Königsberg 1926.
33. **Lange**, Walter. Über die Agrargesetzgebung der baltischen Randstaaten und die Rechtsnatur der Zwangsenteinung nach baltischen provinziellen Recht. Riga 1930 (100, 8°). Diss. Leipzig 1931.
34. **Lenz**, Wilhelm. Die auswärtige Politik des livländischen Ordensmeisters Walter von Plettenberg bis 1510. Diss. Tübingen 1928 (94, 8°).
35. **Losch**, Otto, K. F. Litauen. Eine wirtschaftliche-geographische Darstellung. Königsberg 1932 (114, 8°). Diss. Königsb.
36. **Lüth**, Ulrich. Die lettländische Landwirtschaft vor und nach dem Weltkrieg mit besonderer Berücksichtigung Liv=und Kurlands. Diss. Breslau 1929 (107, mit. Taf., 8°).
37. **Maser**, Leo. Das Konkordat zwischen dem Apostolischen Stuhle und der Republik Litauen vom 27. September 1927 in rechtsvergl. Betrachtung. Diss. Köln 1931. Lippstadt 1. W. 1931 (VIII+39, 8°).
38. **Mellnik**, Fanni. Die Währung Litauens (Maschinenschrift). Diss. Gießen 1926 (78, 4°).
39. **Müller**, August. Die preussisch-deutsche Kolonisation in Nordpolen und Litauen (Neustpreussen). (Studien zur Geschichte der Wirtschaft u. Geisteskultur, Bd. 4). Diss. Marburg 1927.
40. **Oberländer**, Theodor. Die landwirtschaftlichen Grundlagen des Landes Litauen. Diss. Berlin 1930 (65, 8°).
41. **Oselies**, Karl-August. Beitrag zur Geschichte der inneren Kolonisation in Litauen unter besonderer Berücksichtigung des Bodenreformgesetzes vom 29. März 1922. (Maschinenschrift). VIII+103, 4°. Diss. Würzburg 1924 (1925).
42. **Pakštas**, Kazys. Le climat de la Lithuanie. Diss. Freiburg (Šveic.). 1928 (137, 8°).
43. **Piuhel**, Karl. Überblick über den protestantischen Kirchenbau in Pr. Litauen von der Reformation bis zum

Beginn des 19. Jh. (Maschinenschrift). Diss. Berlin 1920 (1924) 125 psl. 4°. Tafelband. 2°.

44. **Polessky**, Raphael. System der Handelsverträge der baltischen Randstaaten (Estland, Lettland, Litauen). Diss. Freiburg (Šveic.) 1926 (104, 8°).

45. **Puryckis**, J. Die Glaubensspaltung in Litauen im 16. Jh. bis zur Ankunft der Jesuiten im Jahre 1569. Diss. Freiburg (Šveic.) 1919.

46. **Puzyna**, Joseph, Eduard. Fürst von Kozielsk, Switrigail von Litauen. Die politische Bedeutung seiner Erhebung zum Großfürsten. Diss. Freiburg (Šveic.) 1914 (VIII 141, 8°).

47. **Pytlak**, A. Die deutschen Kolonisationsbestrebungen auf den Staatsdomänen im Königsreich Polen von 1793—1864. Diss. Berlin 1917 (144, 8°).

48. **Raschke - Raschkas**, Leo. Die Bevölkerung Litauens nach ihrer nationalen Struktur, Berufsgliederung und gesellschaftlichen Schichtung. Diss. Berlin 1931 (70, 8°).

49. **Raschkas**, Leon. Über Encephalitis epidemica in Litauen. (Maschinenschrift). 38 psl., 40°. Diss. Berlin 1924.

50. **Remeika**, Jonas. Der Handel auf der Memel von Anfang des 14. Jhs. bis 1430. Diss. Kiel 1927. Atsp. iš „Tautos ir Žodžio“ V (1928) 386—438.

51. **Rieck**, Kurt. Die Grundrißgestaltung der mittelalter. Stadtanlagen in Alt - Livland. (Maschinenschrift). 39 psl. 4°. Diss. München 1925 (1928).

52. **Robinson**, Nehemia. Die Finanzwirtschaft Litauens als eines neuen Staates. Diss. Jena 1928. Prag. 1928 (121, m Tab., 8°).

53. **Rolnik**, Hirsch. Die baltischen Staaten Litauen, Lettland, Estland und ihr Verfassungsrecht. (Maschinenschrift). XX+203, 4°. Diss. Leipzig 1925 (1926).

54. **Rosiński**, St. Der Getreidehandel im Königreich Polen und die deutschen Getreidezölle. Diss. München 1916 (XII+148, 8°).

55. **Salopiata**, Paul. Das Verhältnis der Evangelischen Texte in den ältesten Kath. — litauischen Drucken. Diss. Königsberg. 1929. Göttingen 1929 (60, 8°).

56. **Salys**, Anton. Die žemaitischen Mundarten. Teil I. Geschichte des žemaitischen Sprachgebiets. Diss. Leipzig. 1930. Atsp. iš „Tautos ir Žodžio“ VI (1930).

57. **Schaare**, K. Das Währungsproblem im Oberostgebiet während der

deutschen Besatzungswirtschaft und in Litauen bis zur Gegenwart. Diss. 1922.

58. **Skardžius**, Pranas. Die slavischen Lehnwörter im Altlitauischen. Diss. Leipzig 1931. Kaunas 1931 (252, 8°). Atsp. iš „Tautos ir Žodžio“ VII (1931).

59. **Skrupskelis**, Ignas. Die Litauer in der deutschen Literatur des 18. Jhs. Diss. Wien 1932 (Dalis atspaušta „Atenaumen“ Nr. 1) (1932) 28—42 psl.

60. **Soeder**, Hans. Das Dorf Tritschun im litauisch—weißruthenischen Grenzgebiet. Diss. Darmstadt 1918.

61. **Specht**, Franz. Litauische dialektische Texte aus Russisch — Litauen nach den Sammlungen A. Baranowskis aus dem Hugo Weberschen Nachlasse. Diss. Leipzig 1918 (1920).

62. **Spliet**, Herbert. Ein Überblick über die Chronik Heinrichs von Livland, des ersten Chronisten Alt — Livlands 1184 — 1927. (Maschinenschrift). 86 psl. 4°. Diss. Erlangen 1923.

63. **Springmann**, Kurt. Polen und der Deutsche Orden zur Zeit des Konstanzer Konzils. (Maschinenschrift). 178 psl. 4°. Diss. Freiburg 1923 (24).

64. **Sruoga**, Kazimieras. Die Noteneinmission der Republik Litauen. Diss. 1923). Bern 1930. Kaunas 1930 (128, 8°).

65. **Sruoga**, Balys. Die Darstellung im litauischen Volksliede. (Maschinenschrift). XVII+222, 4°. Diss. München 1924. (Lietuviškam vertime išspausdino „Tautos Žodis“ III)

66. **Stöhr**, Felix. Die Wirtschaft der Republik Litauen im ersten Jahrzehnt ihres Bestehens (1918—28). Diss. Erlangen 1930 (VIII+104, 8°).

67. **Stryk** Helmet, Erik, v. Die Verfassungen von Finnland, Estland, Lettland und Litauen in rechtsvergl. Darstellung. Diss. Köln. 1928 (VIII+119, 8°).

68. **Tangl**, Eberhard. Der Accusativus und Nominativus cum Participio im Altlitauischen. Diss. Berlin 1929. Weimar 1928.

69. **Teichmann**, Fritz. Die Stellung und Politik der hansischen Seestädte gegenüber den Vitalienbrüdern in den nordischen Thronwirren 1389—1400. Diss. Halle 1931. Berlin 1931 (89, 8°).

70. **Wagner**, Georg. Tierzucht in Litauen, ihre Grundlagen und Entwicklung bis zum jetzigen Stand. (Maschinenschrift). 125. 4°. Diss. Breslau 1924 (1925).

71. **Warszawski**, M. J. Die Entwick-

klung der gutsherrlich — bäuerlichen Verhältnisse in Polen und die Bauernfrage im 18. Jh. Diss. Zürich 1914 (129, 8°).

72. **Vietinghoff**, Kurt, Frh. v. Das Minderheitenrecht im Lettland. Diss. Würzburg 1931 (27, 8°).

73. **Wirszubski**, Gregor. Die Landwirtschaft des Njemangebiets unter Berücksichtigung der Haupttendenzen der gesamtwirtschaftlichen Entwicklung Litauens. (Maschinenschrift). 182 psl. su tab. 4°. Diss. Berlin 1924 (1926).

K R O N I K A

Lietuvos Bibliotekininkų Draugijoje. III. 18 d. išrinktieji metinio visuotinio draugijos susirinkimo valdybos nariai pasiskirstė pareigas: pirmininkas Vac. Biržiška, jo pavaduotojas A. Škėma, sekretorius A. Ružancovas, išdininkas F. Šalkauskaitė, bibliotekininkas V. Ruzgas. Tuo būdu valdybos sudėtis visai nepasikeitė.

IV. 9 d. draugijos ekskursijų komisijos nariai E. Eimatyte ir V. Šerys surengė draugijos narių ir svečių ekskursiją į Centrinį Valstybės Archyvą. Dalyvavo 27 žm. Apžiūrėtas archyvas ir VII forto įtvirtinimai bei slėptuvės. Paaiškinimą suteikė archyvo direktorius K. Andrejevas.

„Spaudos Fondo“ kooper. sąjungos valdyba, atsižvelgdama į didelę bibliotekininkų draugijos naudą krašto kultūrai, paaukavo draugijai 75 lit.

„Literatūros“ knygynas paaukavo draugijai 30 lit.

Draugijos valdyba reiškia aukotojams širdingiausią padėką.

Pabaltijo Valstybių Bibliotekininkų Draugijų Biure. III. 26 d. Rygoje vyko biuro narių — atskirų kraštų atstovų pasitarimas. Dalyvavo atstovai: Estijos — F. Puksov, Latvijos — M. Stumbergs, N. Pavers ir V. Caune, Lietuvos — A. Ružancovas. Buvo svarstoma 10 klausimų: atlyginimas bibliotekininkams (mokytojų normos), privalomųjų spaudinių egzempliorių pristatymo tvarka, tarptautinis apsimainymas leidiniais, pašto tarifų sumažinimas pasikeičiant leidiniais, II-sios Pabaltijo bibliotekininkų konferencijos sušaukimas, skolinimas knygų užsienio mokslo įstaigoms, statistikos žinių suvienodinimas, knygų leidimo data, period. leidinių rodyklės, originalo pavadinimo žymėjimas vertimuose iš kitų kalbų. II-oji Pabaltijo bibliotekininkų konferencija bus sušaukta 1934 m. balandžio — gegužės mėn. Tartu mieste, Estijoje. Konferencijai bus išrinkti Pabaltijo atstovai (gal

būt ir vienas atstovas) į II-ją tarptautinę bibliotekininkų konferenciją, šaukiamą 1934 m. vasarą. Ji įvyks, greičiausiai, Vienos mieste Austrijoje.

Vakare Latvijos bibliotekininkų draugijos narių arbatėlėje Estijos ir Lietuvos atstovai painformavo gausingai susirinkusius latvių kolegas apie bibliotekų ir bibliotekininkų padėtį savo kraštuose. Tiek Estijoje, tiek Latvijoje smarkiai jaučiamas krizė. Latvijoje į bibliotekas siunčiami dirbti bedarbiai inteligentai.

Mažas prašymas. Pastebėjau, kad ne tik įvairūs asmenys, mano sudaryta bibliografiją besinaudodami, bet ir bibliografai (pav. V. Ruzgas Centrinės Pedagoginės bibliotekos kataloge ar net ir Švietimo Ministerijos Knygų Leidimo Komisija savo leidinių kataloge), įtraukdami mano bibliografiją į sąrašus, vadina ją eiliniiais „Knygų“ numeriais. Toks citavimas yra neteisingas, nes „Knygos“ tai yra bendras pavadinimas leidinių serijos, bet ne mano parašytosios „Lietuvių Bibliografijos“. Jei tą patį principą taikysim kitoms knygoms, tai pvz. Krėvės „Skerdžius“, „Spaudos Fondo“ išleistas, reikėtų vadinti „Pigiuoju knygynėliu Nr. 1“, o jo „Bobulės vargai“ — „Pigiuoju knygynėliu Nr. 2“. Tokiu neteisingu žymėjimu ar citavimu užgaunamos ir mano autoriaus teisės ir susidaro tokių pvz. nepatogumų, kad Šviet. Ministerijos, mano bibliografiją išleidusios, komisijonierius, man pačiam savo bibliografiją perkant, atsako, kad tokios knygos visiškai nėra. Jei dėl kokių nors sumetimų norima cituojant vengti minėti mano pavardę, visose trijose dalyse antraštiniame lape padėta, tai galima cituoti, kaip bevardę „Lietuvių Bibliografija“, bet jokių būdu ne „Knygos“.

Vaclovas Biržiška.

Dėl lietuvių bibliografijos. Pastaruoju laiku, Lietuvos Bibliografijos Institutas retai begauna naujus lei-

dinius iš lietuvių kolonijų kitose valstybėse. Susirūpinęs tuo reikalu instituto direktorius kreipėsi raštu į Lietuvos pasiuntinybes ir konsulatus užsienyje, prašydamas padėti institutui.

P. Ministeris V. Sidzikauskas teikėsi pranešti institutui, kad Anglijoje, Olandijoje ir Šveicarijoje išieina leidiniai lietuvių kalba ir knygos svetima kalba, kuriose rašoma apie Lietuvą, bus institutui siunčiamos. Tuo pasirūpinę pasiuntinybė. Be to, mūsų pasiuntinybė Anglijoje paprašė Liet. Bibliografijos Instituto direktorių sudaryti sąrašą knygų apie Lietuvą anglų kalba (spausdintų Anglijoje).

P. Generalinis Konsulas V. Žadeikis paskelbė instituto prašymą š. Amerikos spaudoje ir, be to, paformavo kairiųjų autorių. Generalinis Konsulas tikisi, kad visa ta akcija duos šokių tokių vaisių.

Iš savo pusės galime pridėti, kad pradėta akcija jau davė Institutui arti 20 leidinių. Ta proga Institutas reiškia širdingą padėką aukotojams. Knygų sąrašas paskelbtas šio nr. „Lietuvių Bibliografijos“ skyriuje.

Išleista J. Barono žodynas. „Sakalo“ bendrovės jau išleistas seniai lauktas J. Barono „Rusų lietuvių žodyno“ II-as naujai parašytas leidimas. Visi tekstai kirčiuoti. Išleistas labai gerame popieriuje, didelio formato, 636 pusl. Aptaisyty egz. kainą Lt. 24,—. Žodynai be aptaisų knygynuose visai nebus pardavinėjami. Neaptaisyty ir nebrošiūruoty egz. galima gauti tik „Sakalo“ b-vėje. Jų kainą — Lt. 20,—. Aptaisyti žodynai gaunami visuose knygynuose ir „Sakalo“ b-vėje, Kaune Putvinskio g-vėje 14.

Spaudos balsai apie bibliotekas. Viešųjų bibliotekų steigimo reikalu „Naujoji Romuva“ rašo: — „Didžiausia lietuvių literatūros plitimo kliūtis iki šiol buvo **viešųjų knygynų stoka**. Iš jaunatvės nepripratinta skaityti visuomenė toliau ir savarankiškai gyvendama nesidomi lietuviškąja knyga. Užtat reikia pasidžiaugti projektu reorganizuoti centrinius valstybės knygynus čekoslovakų ir belgų pavyzdžiu, **isteigiant apie 400 viešųjų knygynų**. Tą projektą įgyvendinus, knygynai būtų ne tik visuose apskrįčių miestuose, bet ir kiekviename valsčiuje. O tai jau didelis žingsnis į priekį“.

* St. Pov. „Lietuvos Aide“ rūpi-

nasi knygos plitimui gerų sąlygų sudarymu. Knygų plitimą labai apsunkina paštas. Siuntinėti knygas išpirktinai yra nuostolinga, pav. „Pigaus knygynėlio“ knygųčių išpirktinai siuntimas kaštuoja tris kart daugiau, negu knygutės įkainotos: knygutė atsieina 50 ct., o jos persiuntimas 1,50 lit. Pataria paštui pagalvoti apie lengvatas knygoms siuntinėti išpirktinai. Formalizmas neturėtų kliudyti knygai plisti. Dėl raidės nėra ko **smaugti knygos**, o tuo pačiu ir kultūros“.

* Alytaus gimnazijos mokiniai, „**Ateities Spindulių**“ žodžiais, nusiskundžia, kad „iš centr. knygyno negauna mokiniams reikalingų knygų, ypač religinio turinio“.

* Kauno Žaliakalnyje kun. J. Želvio atidaryta Prisikėlimo parapijos biblioteka — „**Saltinio**“ žiniomis — „jau turi per 300 skaitytojų. Kadangi čia knygos yra tik rinktinės, todėl šitokių apščių skaitytojų skaičiumi tenka labai pasidžiaugti“.

* „**Karys**“ rašo, kad iš Ryšių batalijono bibliotekos „labai daug ima skaityti knygų. Keičiant knygas, visuomet skaitykla pilna, nes ryšiuose tarnauja žmonės, beveik visi būvę gimnazijose ar aukštesnėse mokyklose“.

* To paties laikraščio žiniomis „Pijonierių batalijono kareivių **skaitykla** remontuojama ir **dekoruojama**. Paveikslus sienose pašo eil. Kvedaras, kuris batalijone žinomas savo skulptūros ir tapybos darbais. Prie skaityklos yra biblioteka su nemažu knygų skaičiumi, bet, nėsant skaityklos (laikina neveikia), mažai kas dabar ja naudojasi“.

* **Centrinė Kariuomenės Biblioteka** pakeitė taisykles skaitytojams. Dabar b-kos knygomis turi teisės naudotis visi tikrosios tarnybos karininkai ir Kauno miesto: 1) atsargos karininkų sąjungos nariai, 2) atsargos karininkai V. D. Universiteto ramovės nariai, 3) valstybės kontrolės K. A. M. revizijos departamento valdininkai ir 4) aeroklubo nariai. Kiti asmens gauna knygų skaityti tik spaudos ir švietimo skyriaus viršininko leidžiami. Taisyklės paskelbtos „**Kario**“ 12 n-ryje.

* Dalis žinomos T. Martišauskaitės bibliotekos iš Palangos perkelta į Kretinę ir čia gražiai išplėtė savo veikimą. „**Lietuvos Žinios**“ sako, kad biblioteka Kretingoje „sėkmingai tenkina vietos skai-

tančios visuomenės reikalavimus, tik viena maža yda: bibliotekoje negreit tegalima gauti naujausių leidinių, o tai labai svarbu literatūros mėgėjams“. Kretingoje nėra centr. valst. knygyno skyriaus.

* Ramygaloje, Panevėžio ap. kaip praneša „Mūsų Kraštas“ L. M. T. Dr. J. Basanavičiaus s-gos Ramygalos skyriaus v-bos iniciatyva „įsteigtas pedagoginis mokytojų knygynėlis, kuriuo galės naudotis visi R. miestelio bei valsčiaus mokytojai. Tam tikslui visi skyriaus nariai nutarė kiekvienas aukoti kas mėnuo po 1 litą. R. pedagoginio knygynėlio reikalingumas jau seniai buvo jaučiamas“.

* „Mūsų Kraštas“ rodo kelią kitiems, kaip įsteigti kaimo skaitykla. Tokia skaitykla įsisteigė Rokiškio apsk., Skapiškio valsč. Jokšių kaime. „Siupiškio žemės ūkio klase iš surengto vakaro gavo kelias dešimt litų pelno. Už tuos pinigus buvę kursantai suorganizavo skaityklą“. Skaitykla užsiprenumeravo ir gauna 10 laikraščių ir žurnalų (iš viso 12 egz.)

* Matas Grigonis „Žvaigždutėje“ pasakoja apie Labdarių draugijos biblioteką, buvusią Panevėžio mieste prieš d. karą. „Draugija turėjo knygyną, kuriame bent 8 spintos lūžo lenkiškomis knygomis, o lietuviškų knygų buvo dvi mažesnės spintos ir tų knygų žymią dalį aš pats mieste „prisikaldodavau“. Lietuvišką knygyno skyrių aš tvarkydavau. Lenkiškieji valdybos žmonės žiūrėdavo, kad lietuvių skyriaus knygos nieko nebūtų neigiamai rašoma apie lenkus. Kadangi reta mūsų knyga lenkų nepamini, tai draugijos knygynui buvo sunki lenkų cenzūra. Atūžė didysis karsa. Sudegino jis Panevėžį ir mano vedamą mokyklą ir knygyną, ir mano butą suardė pirmoji granata, kurią vokiečiai iššovė į Panevėžį. Matyti, pats likimas man pakuždėjo iškelti iš Panevėžio ir ten palikti savo turtą, ypač nemažą knygyną, nes prieš karą dar tesėdavo įsigyti visas lietuviškas knygas“.

* „Idomus Mūsų Momentas“ rašo, kad „Šiaulių miesto šaulių būrys pastaruoju laiku ruošiasi įsteigti nuosavą knygyną. Knygos knygynui jau renkamos. Miesto savivaldybė šiam reikalui suteikė 400 lit. pašalpą“.

* III pėst. divizijos štabo kareivių b-ka įsteigta 1927 m. pabaigoje.

Pradžioje buvo tik keliolika knygų, o 1932 m. pabaigoje jau buvo arti 1000 tomų irštų knygų ir žurnalų. „Dauguma knygų gautos iš vyr. štabo sp. ir šv. skyriaus, o kitas knygas pirkė ir už knygų įrišimą apmokėjo štabas iš ekonominių sumų. Knygas kareiviai labai mėgsta skaityti, todėl 1932 m. nuolatiniais skaitytojais buvo beveik visi štabo būtiniosios tarnybos kareiviai, kurie per metus perskaitė arti 1500 tomų“ — rašo „Karys“.

* „Akademikas“ praneša, kad „naktį iš II. 28 į III. 1 d. lietuvių mokslo draugijos bibliotekoje (Vilniuje) buvo kilęs gaisras. Gaisras buvo laiku pastebėtas ir užgesintas. Knygos paliko neliestos, tik kiek nukentėjo nuo vandens. Didelių nuostolių nepadaryta. Sudegė tik stogo kampas ir aukšto dalis“.

* Vilniaus ev.-ref. sinodo b-koje, kuri „per ilgus šimtmečius nebuvo sutvarkyta, pagaliau atliktas tas darbas. Ji patalpinta erdvuose kambariuose ir yra daugelio gerų žinovų ir tvarkytojų žinioje. Prie b-kos veikia Lietuvos ir Lenkijos reformacijos praeičiai tirti Laskio vardu draugija“, praneša „Sėjėjas“.

Žemės ūkio akademijos biblioteka. Apie šią biblioteką „Bibliografijos Žiniose“ buvo rašyta 1929 m. Nr. 1 (26—27 pusl.). Per ketverius metus biblioteka smarkiai išaugo. 1929. I. 1 d. turėjo 12.602 tom., kurių vertė buvo 88.270,89 lit.; 1933. I 1 d. turi jau 20.518 tom., vertinamus 305.046,39 lit. suma. Padidėjo ir abonentų skaičius nuo 252 (1928 m.) iki 356 (pernai).

Perskaityta tomų: 1928 m. — 4.641, o 1932 m. — 6.120. Skaitykloje per dieną vidutiniai atsilanko 160 žm.

Pr. metais biblioteka gavo 22.250 lit. iš valstybės išdo ir, be to, dar už 2.481 lit. knygų iš įvairių įstaigų dovanai.

Gautieji pinigai išleisti: knygoms pirkti — 13.444,50 lit., žurnalų ir laikraščių prenumeratai — 6.600 lit., knygų įrišimui — 2.205,50 lit., inventoriumi — 800 lit., tarnautojų algoms — 7.760 lit.

Biblioteką veda nuo 1924 m. akademijos profesorius kun. Fabijonas Kemėšis, bibliotekininkas — VI sem. studentas Pranas Rudinskas (nuo 1931 m.), bibliotekininko padėjėjas

IV sem. studentas Zigmas Vinickas (nuo 1932 m.).

Centrinė valstybės biblioteka ir jos skyriai 1932 m. Centr. valstybės biblioteka (knygynas) Kaune turi 63.520 tomų. Jos skyriai turi: Šiaulių — 23.566, Panevėžio — 9.641 Telšių — 6.087, Marijampolės — 5.638, Raseinių — 4.862, Ukmergės — 4.024, Biržų — 4.000, Mažeikių — 3.964, Rokiškio — 3.819, Zarasų — 2.762, Alytaus — 2.704, Tauragės — 986 ir Utenos — 723 tomus. Visose 14-oje bibliotekų yra 136.296 tom. Tuo tarpu skyriai dar nėra įsteigti Kėdainių, Klaipėdos, Kretingos, Pagėgių, Seinų, Šakių, Šilutės, Trakų ir Vilkaviškio apskričių centruose.

Daugiausia šiose bibliotekose yra beletristikos: nuo 36% (Kaune ir Ukmergėje) iki 70% (Utenoje). Bendro turinio veikalų ir periodikos rasime nuo 4% (Utenoje) iki 28% (Rokiškyje). Istorijos ir geografijos knygų yra nuo 3% (Zarasuose) iki 18% (Šiauliuose). Kitų mokslų šakų knygų nuošimtis svyruoja nuo 1 iki 11%.

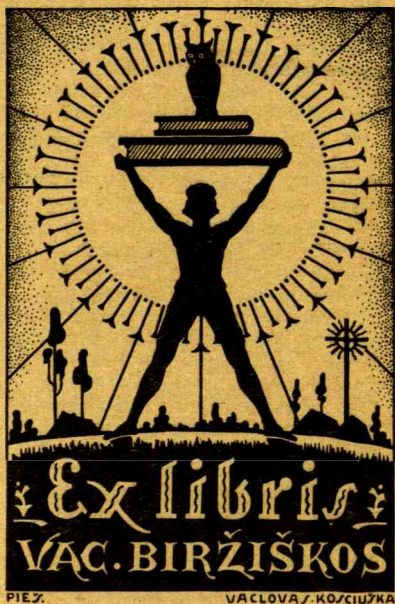
1932 m. 14 bibliotekų perskaityta 263.660 tom., daugiausia Kaune — 87.209 t., Panevėžyje — 37.916, Šiauliuose — 28.840, Biržų — 17.060, Telšių — 16.627, Ukmergėje — 15.874, Alytuje — 15.000, Raseiniuose — 11.943, Mažeikiuose — 9.749, Marijampolėje — 9.210, Zarasuose — 5.680, Rokiškyje — 5.535, Utenoje — 2.635 ir Tauragėje — 1.794 t. Beletristikos reikalaujama nuo 47% (Ukmergėje) iki 86% (Tauragėje); bendrojo turinio veikalų ir periodikos — nuo 1% (Tauragėje) iki 23% (Ukmergėje); istorijos ir geografijos — nuo 3% (Panevėžyje, Šiauliuose ir Ukmergėje) iki 11,5% (Mažeikiuose); kitų mokslo šakų — nuo 1 iki 10%.

Bibliotekų knygų lietuvių kalba yra 59.057 arba 43,3%; rusų kalba — 48.891 t. arba 35,9%, kitomis kalbomis — 28.348 lt., arba 20,9%.

1932 m. bibliotekos pirkė 5.544 t., gavo nemokamai 1.950 t., iš viso įsigijo 7.494 t. Tuo tarpu iš privalomųjų spausdinių egzempliorių centr. valst. bibliotekai eina tik 2 egz. iš aštuonių.

Abonentų buvo 9.781 žmogus.

Skaityklos gausiai lankomos, per metus jas aplankė 292.048 žm., daugiausia Panevėžyje — 62.284 ir Šiauliuose — 48.388 žm. Kaune valst. centr. bibliotekos skaityklą aplankė tik 47.812 žm., tai dėl to, kad mieste yra dar V. D. Universiteto bibliotekos ir miesto savivaldybės dr. V. Kudirkos bibliotekos didelės ir jaukiai įrengtos skaityklos. Centr. valst. bibliotekos Kauno Skaitykla visai negali lygintis savo įrengimu su šiomis moderniškoms skaityklomis, kurios vis dėl to negali sutalpinti visų norinčių jomis naudotis.

Vaclovo Biržiškos ex-libris
(Vacł. Koščiuška, 1933)

BIO-BIBLIOGRAFIŠKI LAPELIAI

Strazdas (Strazdėlis, Drazdauskas), Antanas, kun. poetas. (1763. VI. 12 — 1833. IV. 11). G. Astravo km., Kriaunų parapijoje, Zarasų a. Mokėsi Krėsluvos ir Varnių dvas. seminarijose. Parašęs „Giesmies swietiskas ir szwintos“ (Vilnius 1814, vė-

liau perspausdintos 1884 — Tilžėje, 1902 — Shenandoah Pa Amerikoje, 1914 — Vilniuje), „Kiales Krizaus Pona musu Jezusa Chrystusa arba Katwarya Stacyu kieturolikas, su wisays miesta Jeruzalaus, ir cielos žiames S. Atpuskays“ (Vilnius 1819),

„Hymnas apei S. Jacku“ (1816), „Spasabas giedoima misziu szwentu“ (apie 1820 m.*). Be to, dauguma jo nespausdintų dainų paplito rytiečiuose, plėsdamos į pietus ir vakarus. Toli beplisdamos, tos dainos sumišo su liaudies dainomis ir tapo sunkiai beatskiriamos. — Mirė ir palaidotas Kamajuose. Ant paminklo yra parašas „Autor piešni Pulkim ant keliu Ks. A. Drozdowski umarl w 1833 r.“

Grigonis, Matas, pedagogas, rašytojas. G. 1889. X. 3 Rokiškio a. ir v., Miškinų vnk. Prieš d. karą mokytojavo Panevėžio a., paskui pačiame mieste, tvarkydavo lenkiškos Labdarių draugijos bibliotekos lietuvišką skyrių (žiūr. anksčiau, pusl. 77) D. karo metu dirbo Voroneže ir Jaroslavyje gimnazijose. Grįžęs į Lietuvą, buvo mokytoju ir įvairių mokyklų direktorium. Nuo 1908 m. bendradarbiauja period. spaudoje, rašęs Vilčiai, Šaltinėliui, Vienybei, Garniui, Ateičiai. Mokytojiui, Rygos Garsui, Lietuvių balsui, Vadui, Sekmajai, Dienai, Lietuvai, Panevėžio Balsui, Kraštui, Kauno Naujienoms, Sargybai, Naujam Žodžiui, Jaunajai Kartai, Mūsų Kraštui, Švietimo Darbui, Kultūrai, Vairui Skautų Aidiui, Saleziečių Žinioms, Šaltiniui, Varpeliui, Žiburėliui ir Žvaigždutei. Slapyvardžiai: Svirno Žvynė ir Matas Gojelis.

Spausdinti originalūs raštai: Matuko dirva (Seinai, 1911); 200 žaidimų (Seinai, 1911 ir 1914); Vaikų žaidimai (Vilnius, 1912); Kvietkelis (Vilnius, 1913); Rūtelių darželis (Kaunas, 1913); Jonukas ir Marytė (Chicago, 1913); Šeimiškiems vakarėliams pramogėlė (Vilnius, 1913 ir 1918); Smagūs žaidimai (Vilnius, 1914); Nykštukas Jonukas ir Marytė žašiajanė (Vilnius, 1914); Žaidimų vainikas (Tilžė, 1919), Mūsų rašybos klausimu (rašė su A. Jakštu — Kaunas, 1920), I vaikučių širdis (Kaunas, 1933).

Vertimai: Katritės gintaras (iš Halinos — Chicago, 1913); Linksmos dienos (iš Lukaševičiaus — Chicago, 1913); Vėrpėja po kryžium (iš Omankovskos — Vilnius, 1913); Alkanas Jonukas ir kit. komedijėlės (Ryga, 1913); Nastutė (iš Kotlarevskio — Chicago, 1913); Trys legendos apie Kūdikėlį Jėzų (Vilnius, 1913); Sulig

naująja mada (iš Kurpiankos — Chicago, 1913); Pinigų nēr (iš Turgenovo — Chicago, 1913); Širdis (iš E. d'Amičio — Amerika, 1915), Pelenė (mokinių išversta ir G. redaguota — Kaunas, 1932).

1933. III. 4 paminėta G. 25-rių metų pedagoginio, literatūrinio ir sceninio darbo sukaktis. Nuo 1932 m. rudens G. serga plaučių liga ir gydosį Raud. Kryžiaus sanatorijoje A. Panemunėje.

Gužas, Juozas, kompozitorius. G. 1881 Šakių a., Pečiškių km. Dvylikto metus eidamas įstojo į rusų pulko karo orkestrą ankletiniu. Pas muzikos žinovus praėjo maždaug svarbesniąją konservatorijos kurso dalį. Nuo 1919 m. mūsų kariuomenės dalių kapelmeisteris.

Parašęs arba pritaikęs kar. dūdų orkestrui: Tautos himną, Sasnausko — Marija, Marija; šv. Liudviko Mišias; maršus — Kur bėga Šešupė, Nors vėtroš ūžia apie mus., Valio, Vytautiečiai, Nauja Gadynė; popuri — Tėvynės garsai, Dainų vainikėlis šokių — Suktinis, Klumpakojis ir t. t. 1933. II. 25 d. sukako 40 metų jo kariškos tarnybos. Dabar tarnauja 2 pėst. pulke.

Jaunius, Kazimieras, prof. kun. kalbininkas (1849. V. 6—1908. III. 9). G. Lembų km., Kvėdarnos v., Tauragės apskr. Baigė Kauno gimnaziją, Žemaičių kunigų seminariją ir Petrapilio dvasinę akademiją. Buvo vysk. Paliušonio sekretorium, paskui Kazaniaus klebonu, paskui Petrapilio dvasinės akademijos profesorium. Darbai: „Lietuvių kalbos gramatika“ (Petrapilis, 1908—1916¹), lietuvių kalbos tarmių aprašymai (Pamiatnyje knižki Kovenskoj gubernii 1891, 1893, 1895 ir 1898 metų), lietuvių kalbos balsių intonacija (Pam. kn. Koven. gub. 1900 m.). Mirė Petrapilyje, palaidotas Kaune.

1933. III. 9 sukako 25 metai nuo jo mirties dienos.

Karuža, Petras-Antanas, poetas. (1906. IV. 27 — 1933. III. 15). G. Škotijoj Glengarnock'o miestelyje. Mokėsi Vilkaviškio vid. mok. ir „Žiburio“ gimnazijoj. Išklauš V. D. Univ. teol.-filos. ir human. m. fakult. „Pavasario“ ir ateitininkų organizacijų veikėjas. Nuo 1928 m. „Ryto“ literatūrinės dalies redaktorius.

*) Žiūr. Vaclovo Biržiškos „Lietuvių Bibliografijos“ II d., 478 Nr., 526a Nr.

¹) A. a. prof. Būgos išversta į lietuvių kalbą.

Rašė Šaltiniui, Rytui, Pavasariui, Ateičiai, Naujajai Romuvai eilėraščius ir straipsnius. Eilėraščių rinkinys „Giesmės apie daiktus ir žmones“ paduotas į spaudą. Mirė ir palaidotas Kaune.

Administr.: KAUNAS, Gedimino g. 40—Šviet. Min. Knygų Leidimo Komisija
Redakcija: KAUNAS, Žemaičių g. 1—VYTAUTO DIDŽIOJO Universiteto Biblioteka. **Prenumerata**: metams (6 nr. nr.) 7,50 lit., atsk. nr. 2 lit.

Leidžia Švietimo Ministerijos
 Knygų Leidimo Komisija

Redaguoja
 Vaclovas Biržiška

Leidinyss Nr. 414. Atiduota į spaustuvę 1933. IV. 24. Išspausdinta 500 egz. 1933. IV. 30. Formatas 64×96 cm. 2 spaudos lankai.

ŠVIETIMO MINISTERIJOS ŽURNALAI

BIBLIOGRAFIJOS ŽINIOS

bibliotekininkams,
 knygūninkams,
 knygų mėgėjams

ŠVIETIMO KELIAI

moksleiviams,
 jaunuoliams,
 savamoksliams

ŠVIETIMO MINI- STERIJOS ŽINIOS

mokytojams,
 švietimo
 vadovams

ŠV. MIN. KNYGŲ LEIDIMO KOMISIJA— KAUNAS, GEDIMINO G. 40

Prenumerata 1933 metams:
 „B.Ž.“ visiems Lt. 7,50
 „Š.K.“ moksleiv. Lt. 6,00
 „Š.K.“ kitiems Lt. 10,00
 „Š. M. Ž.“ visiems Lt. 12,00